

Llobregós

informatiu

Dipòsit legal: L-798-2003

NÚM. 103

OCTUBRE - 2020

A la coberta

Escales al mur d'un hort de Torà

Les escales de l'hort

No les pugis ni les baixis ni massa de pressa ni massa a poc a poc i, sobretot, no ho facis si no hi has d'anar enlloc.

Sent el pes del teu cos a cada esglaó i sigues conscient de la direcció.

Recorda que si estaves a dalt i ara les baixes, segurament tindràs por i que si estaves a baix i ara les puges, pots arribar a dalt. Però, sigues conscient de cada pas que has hagut de fer per aconseguir el lloc més alt.

Que les escales són com la vida i com el destí, no pots saltar-te'n cap, un peu rere l'altre i anar fent i anar pujant.

Vigila no les baixis rodolant, no ensopegis i no et facis mal i, en tot cas, si això acaba passant, pensa que sempre les podràs tornar a pujar, ara potser amb més por i aturant-te a descansar de tant en tant.

No vulguis córrer; la vida, com les escales, és un joc d'obstacles que no pots evitar.

Però fes memòria i recorda també com les baixaves i les pujaves quan eres un infant, saltant, rient i jugant, sempre amb l'advertència d'algú més gran: Vigila nena, que et faràs mal!

I llavors seies i pensaves: això ja ho veuré quan hauré arribat a dalt!

Text i foto: Sílvia Peribáñez

A l'interior... destaquem:

6 Noticiari

Un estiu atípic a causa de la pandèmia de la Còvid ens ha obligat a prendre mesures a vegades dràstiques. Malgrat tot, a Ivorra la piscina ha funcionat amb les precaucions de rigor. També hi han fet aquagym.

20 ... de la Vall

Les Festes Majors que no s'han suprimit s'han adaptat a la realitat que vivim aquest any. La catifa de flors de Sanaüja i les sardanes ballades sense donar-se les mans n'ha estat un exemple. Enhorabona!

30 Ensenyament

El curs escolar ha començat amb la prudència que demanen les circumstàncies. La por no és una excusa per a la inhibició i, amb totes les mesures de precaució, la vida ha de tirar endavant.

48 La nostra cuina

Avui la cuina del Llobregós viatja a Biosca, on la Dolors ens ha ensenyat a fer unes torrades amb productes de temporada i de proximitat. Una elaboració senzilla, però amb un sabor excel·lent.

EDITA:

Associació del Patrimoni Artístic
i Cultural de Torà (APACT)
c/ Baix, 8
25750 TORÀ - Tel. 649 352 877
apact@apactora.org

Subscripcions i publicitat:

Ramon Torné, tel. 973 473 265

CONSELL DE REDACCIÓ:

Antònia Balagué, Ramon Castellà, Maria Garganté,
Jordi Llauredó, Ari Martín, Francesc X. Miramunt,
Maria Morros, Sílvia Peribáñez, Ramon Torné, Josep
Verdés, Daniel Vidal, Rosa Vila, Vicenç Vilaseca.
Coordina: Fermí Manteca

COLLABORADORS HABITUALS

Roger Besora, Anna Cantacorps, Maria Casanellas,
Montse Miquel, Antoni Montroig, Vanesa Pérez, Toni
Pinós, Francesco Righelè, Sergi Torrescasana,
Raquel Venque, Josep A. Vilalta.

COLLABOREN EN AQUEST NÚMERO

Assumpció Caellas, Albert Fibla, Dolors Simon.

Subscripció anual: 16,00 Euros

A l'estranger: consultar preus

Número solt: 3,00 Euros

Dipòsit legal: L -798-2003

Disseny i maquetació: Fermí Manteca

Impressió: Impremta Barnola (Guissona)

Tiratge: 700 exemplars

Aquest número està imprès en paper
ecològic, elaborat sense clor

 ACPC Membre de l'Associació
Associació Catalana de la Premsa Comarcal
de la Premsa Comarcal

LLOBREGÓS INFORMATIU no és responsable ni
subscriu necessàriament les opinions expressades
pels autors dels articles publicats.

Editorial

Un pas més en la vida de la nostra revista del Llobregós. Una edició més, un cop traspassat el número màgic del centenar i, a més, en plena pandèmia de la Còvid-19.

Ha estat un estiu estrany on la por, la precaució o la prudència han obligat a modificar, si no a suprimir, moltes activitats que tradicionalment es reserven per als mesos estiuencs.

La Festa Major, una fita important que mostra la sociabilitat d'una comunitat, s'ha celebrat en cada poble, amb més o menys actes depenent de les iniciatives de cada lloc, sempre adaptades a les circumstàncies que estem vivint. La Festa Major mai es pot suprimir, ja que forma part de l'essència del poble; es pot adaptar a la realitat social, econòmica o sanitària, com és el cas, però continua viva en la memòria i en la consciència vital de cada comunitat.

Veureu en aquestes pàgines que tens a les mans la quantitat d'actes que s'han fet a l'estiu, amb el denominador comú de la precaució. També trobareu reclamacions i reivindicacions perquè les coses que no funcionen o funcionen malament es vagin arreglant.

En un moment en què el nostre Govern està novament escapçat i pendants d'una nova cita electoral al Parlament, us desitgem una bona tardor i que us plagui la lectura de la nostra revista.

www.llobregos.info

info@llobregos.info

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

Diputació de Lleida

**INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS**

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

Visites

Suspeses,
de moment

Enriqueta S.C.P.

perruqueria **unisex**

C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 -TORÀ (Lleida)

"La casa del pa i la coca"

Ctra. de Ponts, s/n
08281
Castellfollit de Riubregós
Tel. 93 869 30 38

La teva publicitat

AQUÍ

973 473 265

Isaac Soterias

INSTAL·LACIONS, LAMPISTERIA
I MANTENIMENT

c/ Sense Cap, 9 - 25750 Torà
T. 625 53 17 43
E-mail: isaacsoteriaslampista@hotmail.es
f Lampisteria Isaac Soterias

DUOCASTELLA

Castelltallat – 08263 St. Mateu de Bages (Barcelona)
Tel. 93.743.30.52
www.excavacionsduocastella.com
e-mail: info@excavacionsduocastella.com

EXCAVACIONS, EXPLANACIONS, OBRA CIVIL, RESTAURACIÓ, CAMINS, ESCULLERES
REORDENAMENT MEDIAMBIENTAL, FORESTAL, AGRICOLA I EMERGÈNCIES

Caminades a la fresca a Pinós

Assumpció Caellas. - Durant aquests darrers mesos, un grup de dones de Pinós, amb la diligència que les caracteritza, es va organitzar per realitzar caminades a diferents punts del municipi. Es tractava de fer una

mica d'exercici en bona companyia i (re)descobrir petits tresors del nostre entorn: alzinars, rouredes, fonts, postes de sol... Per recuperar les forces, més d'un dia van compensar els kilòmetres fets amb un petit refrigeri.

Obres al Raval de Castellfollit

Ajuntament. - Durant el mes de juliol es van acabar les obres d'urbanització del carrer del Raval. A causa de la pandèmia ocasionada per la Covid-19, se n'ha allargat el termini d'execució, de manera que no ha estat fins al mes de juliol quan s'hi han pogut finalitzar totalment. Les obres han consistit principalment en la renovació de

la xarxa de clavegueram, de distribució d'aigua potable així com previsions per passar la fibra òptica, entre altres, substitució del ferm i empedrat de les voreres. Malgrat algunes dificultats sorgides durant l'execució de les obres esperem que els veïns i veïnes de Castellfollit puguin gaudir d'aquest nou carrer.

Un gran televisor al local social de Vicfred

Josep Verdés Oliva. - A primers d'agost es van instal·lar als locals socials del tres pobles del municipi uns televisors de gran format i pantalla plana. A Vicfred l'aparell és de 65 polzades, mentre que a Sant Guim de la Plana i Comabella els televisors són de 43. Els costos de les actuacions, que inclou també el mobiliari

de suport de cada televisor, antenes, cablejat i connexions, van ascendir a 2.400 euros i van ser sufragats per una subvenció de la Diputació de Lleida i fons propis de l'Ajuntament. Equipaments així son benvinguts pels veïns que poden gaudir del local social i ajuda a fer comunitat.

Piscines i aquagym a Ivorra

Dolors Simon Falip. - Aquest any al poble d'Ivorra hem tingut el privilegi de tenir les piscines obertes durant tot l'estiu, després d'uns mesos en què tots hem estat confinats i que, els pobles del nostre entorn, havien decidit no obrir-les pel coronavirus. No les teníem totes!

Vam rebre amb molta satisfacció la notícia que aquest estiu tindriem piscines, això sí, amb totes les mesures de seguretat que marcava la llei i donant prioritat als abonaments de temporada, restricció de l'aforament, entrada amb la mascareta, registrar-nos i desinfecció de mans.

Des d'aquí volem agrair de tot cor a l'Ajuntament el gran esforç que ha fet en aquests moments com els

actuals, venint d'una primavera convulsa, sense escola, festes cancel·lades, etc... La piscina és la vida de l'estiu: fer unes capbussades, prendre el sol, punt de trobada, o simplement gaudir de l'entorn, tant pels grans com els petits. Ha estat com un oasi en mig del desert, per una estona ens oblidàvem d'aquesta maleïda pandèmia.

El juliol, l'Associació de Dones també ha fet, com cada any, el curset d'aquagym amb més ganes que mai de fer exercici, trobar-nos i passar-nos-ho bé. La nostra monitora, Aida Santesmases, ens va engrescar amb el repte de fer "aquazumba", ballar dintre l'aigua, i va ser molt divertit. L'últim dia, com ja és tradició, no hi va faltar una bona xocolatada. Bona tardor i cuidem-nos!

Actes vandàlics al Priorat de Santa Maria

Ajuntament. - El passat mes d'agost el Priorat de Santa Maria, a Castellfollit de Riubregós, va ser víctima d'uns actes vandàlics que han deixat la casa de colònies en un estat lamentable. Van entrar per la part de darrere, saltant el mur, i van trencar el vidre de la porta del pati, entrant a la casa i destrossant tot el que trobaven al seu pas. Tot sembla indicar que ha estat una gamberrada que s'ha sortit de mare per part d'alguns adolescents

del municipi, tot i així l'Ajuntament ha procedit a tramitar la corresponent denúncia, per esbrinar l'autoria dels fets.

Des del consistori condemnen fermament aquests actes de vandalisme i faran tot el possible per trobar els responsables d'aquests actes incívics i que se'ls castigui de manera exemplar, un atac al patrimoni de tots no pot quedar impune.

Dinar de 70 anys de les sanaüjines

Maria Garganté. - El propassat 12 d'agost el grup de dones de Sanaüja nascudes l'any 1950 i que en conseqüència aquest any compleixen 70 anys van reunir-se per fer un dinar de celebració. Aquest va tenir lloc al restaurant Torre Combelles de Sanaüja, on un bon àpat coronat per un pastís commemoratiu i una bona sobretaula van servir per compartir bons moments i bona conversa.

Tot plegat un respir necessari després del llarg confinament i la incertesa de la situació sanitària i una xifra –70 anys– que bé mereix una celebració, més encara quan es té salut i s'està tan en forma com les sanaüjines que ho celebren: la Dolors Baró, la Maria Josep Bantanachs, l'Eugènia Clemares, la Montserrat Fornells, la Mercè Gual, la Montse Pons i la Josefina Rius. Per molts anys!

Club de lectura de Torà

Redacció.- La Biblioteca de Torà ha tornat a començar l'activitat del Club de Lectura, amb l'obra de Pep Coll *Dos taüts negres i dos de blancs*, que van llegir el passat 16 de setembre.

Les properes lectures seran: el dia 21 d'octubre *Per tenir casa cal guanyar la guerra*, de Joan Margarit i el dia

9 de desembre *Dispara, jo ja sóc mort*, de Julia Navarro.

Aquesta activitat es duu a terme en dimecres a les 8 del vespre, amb totes les mesures de prevenció per la Covid-19 i tindrà lloc a la sala de plens de l'Ajuntament. Si alguna persona es vol apuntar a una o a totes les sessions ho pot fer al telèfon 628 16 50 60.

L'11 de setembre a Sanaüja: comencem una nova estelada

Maria Garganté.- Els actes d'aquest 11 de setembre tan atípic arreu del país han estat marcats a Sanaüja per dos fets: el primer fou la col·locació de l'estelada de tela a la façana del Castell i la restitució d'una altra estelada en les proximitats. El segon i més rellevant és que la iniciativa popular ha endegat novament la fabricació d'una estelada artesanal, feta a partir de nusos de plàstic de diferents colors, per restituir la que hi havia hagut fa uns pocs anys i que s'havia fet a sem-

blança de la que havien impulsat els veïns de Biosca. Ambdues estelades, situades en sengles castells de Biosca i Sanaüja, foren destruïdes simultàniament per una acció vandàlica.

Esperem que l'entusiasme i perseverança dels veïns de Sanaüja es vegi compensat aquest cop no tan sols amb la col·locació de la nova estelada a l'emblemàtica façana del Castell, sinó amb la seva conservació durant molt de temps.

La piscina d'Ardèvol amb mesures excepcionals

Ari Martin. - Aquest estiu la piscina municipal d'Ardèvol ha continuat sent el punt neuràlgic d'aquest nucli. La Gisela i la Laia han sigut les encarregades, amb molta paciència i imaginació, de donar-hi vida i dinamitzar-la. La majoria de veïnat han entès l'aplicació d'una sèrie de mesures extraordinàries establertes per la Generalitat, pel context Covid-19.

Amb un aforament màxim de 25 persones, les que disposaven d'un dels abonaments vigents proporcionats per l'Ajuntament de Pinós, havien de reservar prèviament un dels tres torns diaris. Un cop dins del recinte, els banyistes havien de desinfectar-se amb gel hidroalcohòlic i intentar respectar les distàncies de seguretat.

VALL DE NÚRIA

Agermanament Torà - Qeralbs

www.valldenuria.cat

Parc Natural
de les Capçaleres
del Ter i del Freser

Grup FCC

Onada de robatoris a Vicfred

Josep Verdés. - Aquests últims mesos a Vicfred portem una mala ratxa per culpa d'una onada de robatoris en varies cases del poble i també a la guixeta de la bàscula municipal. El modus operandi ha estat sempre el mateix, mai han forçat la porta principal, sinó que aprofitant la foscor de la nit han utilitzat els balcons i terrats i on cop són dalt, forcen la finestra o la porta per accedir a l'interior dels habitatges.

Cal dir que en la majoria dels casos a la casa en aquell

moment no hi havia ningú, però també s'han donat casos d'entrar a robar amb persones dormint dins de casa. Tot això fa pensar que aquests lladres vigilen les entrades i les sortides de la gent que vivim al poble, per tant hem d'estar tots a l'aguait i si es veuen moviments estranys de vehicles o gent sospitosa, avisar de seguida al Mossos. El robatoris no han estat molt quantiosos però esperem que no vagin a més i no hàgim de tornar a fer guàrdies nocturnes com vam fer fa uns anys.

Torà: l'art desconfinat

Fermí Manteca. - El mur exterior del recinte de les piscines de Torà sempre ha estat utilitzat pels amants dels grafitis per expressar les seves idees pictòriques amb els seus esprais coloristes. Encara queden restes de dibuixos, alguns de fa més de 30 anys.

Recentment, uns joves de Torà han reprès l'activitat i han començat a omplir la paret de colors i d'idees, expressant la seva creativitat a través d'aquest art urbà. En el nostre cas, l'Israel i el Josep M. ens comenten que, arran del confinament provocat per

la Covid-19, van sentir la necessitat d'expressar els seus sentiments, emocions i opinions, sortint al carrer i materialitzant-los a través dels dibuixos plens de vida i de color.

L'art urbà, normalment reservat a col·lectius d'artistes inconformistes i altruistes, pot ser un bon vehicle per donar sortida a joves que volen expressar així les seves iniciatives i inquietuds. Per altra banda, en molts pobles, com ara Penelles, aquestes manifestacions artístiques s'han convertit en un atractiu turístic.

Ampliació de l'escola Sant Roc de Castellfollit

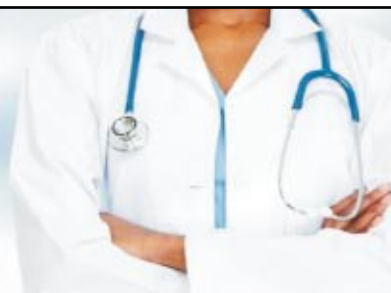
Ajuntament.- Des de l'inici de la pandèmia Covid-19 i durant tot l'estiu moltes escoles s'han anat preparant per a un curs atípic, marcat per les moltes mesures per evitar la propagació del virus. L'Escola Sant Roc de Castellfollit no n'és una excepció, per això l'Ajuntament ha decidit avançar l'execució d'unes obres d'ampliació, programades per a més endavant, per tal de dotar l'escola de més espai per desenvolupar la seva activitat lectiva amb totes les garanties.

L'escola es troba ubicada dins l'edifici de l'Ajuntament, en un espai contigu a l'oficina municipal. Entre

aquesta i l'escola es trobava l'arxiu municipal, que és l'espai que s'ha cedit a l'escola tirant un envà i que ha permès guanyar aproximadament 20 m² d'espai, de manera que és molt més fàcil mantenir la distància social entre alumnes.

Essent conscients de la dificultat que el Departament d'Educació pogués adequar totes les escoles del país, l'Ajuntament ha decidit esmerçar tots els esforços necessaris per garantir la salut de les nenes i els nens de Castellfollit, fent palès d'aquesta manera que l'escola és una de les prioritats del consistori.

Serveis Mèdics Calaf

Medicina general
Fisioteràpia / Rehabilitació / INDIVA Activ
Pilates adaptat a la teva condició física
Podologia
Psicoteràpia
Anàlisis clínics
Carnets de conduir i altres permisos
Revisions esportives
Certificats mèdics

El teu centre
de referència

Raval Sant Jaume, 29 baixos - 08280 Calaf
Tel. 93 869 80 47 - informacio@serveismedicscalaf.com
www.serveismedicscalaf.com
Horari: de dilluns a divendres, de 9 a 13 i de 16 a 19 hores

WWW.
APACTora.org

Fes-te'n soci

**Serveis i Neteges
Segarra**

Atenció personalitzada per a
avis i/o malalts, a domicili.
Servei de neteja per a
particulars, despatxos,
obra nova...

Av. Ponts, 1 - GUISSONA
973 55 25 02 - 618 72 88 59
sad_segarra@yahoo.es

www.eljardinerdetora.com
658550376

**CAL MAS
DE SANT SERNI**

25750 TORÀ | LA SEGARRA | LLEIDA
TEL. 973 473 581 | 676 086 185
FAX 973 473 107 | www.calmas.net

BLAI GABINET DE SERVEIS, SL

PONTS - TEL 973 460 500
TORÀ - TEL. 973 473 155

GESTORIA ASSEGUANCES **LABORAL-FISCAL COMPTABILITATS**

MAQUINARIA AGRÍCOLA

2a DIADA DEL SETGE A CASTELLFOLLIT

Tindrà lloc el dia 24 d'octubre: una visita al Castell i xerrada a la plaça Major

Sempre que la situació sanitària ho permeti, el pròxim 24 d'octubre, dissabte, se celebrarà la segona Diada del Setge a Castellfollit de Riubregós. La data és especialment significativa perquè, precisament, va ser el 24 d'octubre de 1822 quan va culminar el setge i la destrucció d'aquesta vila de la Vall del Llobregós per part de l'exèrcit que comandava el general Espoz y Mina.

Els actes de la segona Diada del Setge tindran lloc, en tot cas, amb les màximes mesures de seguretat exigibles. Les circumstàncies obliguen a l'Associació Cultural *Castro Follit*, l'entitat organitzadora, a oferir un programa de mínims, reduït a la pujada al castell de Sant Esteve i la xerrada. La pujada al castell es farà, a

més, en diferents grups, mentre que la xerrada tindrà lloc a la plaça Major i no a l'edifici de l'Ajuntament.

Si l'any passat, en la primera Diada del Setge, el doctor Ramon Arnabat va mostrar les claus que van provocar el setge i la destrucció de Castellfollit de Riubregós, enguany el jurista, exdiputat i estudiós del carlisme Jaume Moya parlarà sobre la figura de Francesc Badals, àlies Ramonillo, un dels caps de la rebel·lió reialista, fill de Castellfollit. La xerrada de Jaume Moya també incidirà en el que van suposar les carlinades a la Vall del Llobregós i a Castellfollit en particular.

Albert Fibla

Imatge d'arxiu de la xerrada de l'any passat

Per assistir als actes de la segona Diada del Setge caldrà inscriure's, enviant el nom i el telèfon, a aquesta adreça electrònica: diadadelsetge@gmail.com. Caldrà especificar si es vol anar a la pujada al castell, a la xerrada o bé als dos actes. La pujada al castell tindrà una assistència màxima de 36 persones.

EN DEFENSA DE LA SERRA DE PINÓS

Un grup creat al municipi denuncia el model energètic que es planteja des de l'Administració

Davant de la publicació de l'acord de la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural de la Generalitat sobre l'avantprojecte del parc eòlic a la Serra de Pinós, veïns i veïnes de la zona han creat un grup per defensar la Serra de Pinós i denunciar el model energètic que es planteja des de l'Administració nacional. Segons aquest acord "no existeixen elements determinants que es considerin insalvables", tot i que l'actual POUM del municipi de Pinós no admet la instal·lació extensiva de generadors d'energia.

Ja formen part del grup una setantena de persones, tant del municipi com de l'entorn. Els organitzadors tenen planejat diversos actes de treball per plantejar de manera col·lectiva una transició cap a un model d'energia renovable realment sostenible i alternatiu als grans

parcs eòlics. També exposen el malestar que crea el Decret 16/2019 de 26 de novembre, de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls a les energies renovables, ja que obre la porta a la instal·lació de grans parcs eòlics a qualsevol lloc. Reclamen sobirania energètica i que es tingui en compte tant el paisatge com les formes de vida de les persones que hi viuen.

L'Ajuntament de Pinós ha manifestat que dins del mateix consistori hi ha diversitat d'opinions, de la mateixa manera que n'hi ha entre el veïnat del municipi. Per aquest motiu, i davant d'una decisió que afecta el futur de tots, es farà una consulta vinculant, i l'Ajuntament de Pinós s'ha compromès a recolzar fins al final la decisió majoritària del veïnat.

Ari Martin

Ctra. de Calaf, 1
Pol. Ind. L'Aguda
Tel./Fax 973 473 125
25750 - Torà

Av. Generalitat, 8
Tel. 973 55 02 02
25210 - Guissona

CERÀMICA RAJOLS ARTICLES SANEJAMENT CEMENTS

**Taller SANTI
SANAÜJA**

Ctra. Guissona, s/n
Tel. 973 47 61 31
Mòbil. 636 32 86 16
25753 SANAÜJA (Lleida)

PARCS EÒLICS: FAQS

Preguntes freqüents: molins què, com, fins quan?

Característiques dels aerogeneradors gegants dels projectes 2020-2021:

- Entorn dels 200 m d'alçada (125 m fins el centre del rotor + 75 m de pala). Torre de Vallferosa: 34 m.
- Són un 30% més grans que els molins de 2010.
- Pesen entorn de 722 tones (metalls, fibra de vidre i altres elements de difícil reciclatge).

Obertura de grans camins (pel trasllat de tots els components dels molins):

- Destrucció de camins existents: Els adaptaran al pas dels tràilers gegantins que traslladaran les peces de cada molí.
- Eixamplaments fins a 6 m d'amplada de "rodament útil" (ara en fan 2-3 generalment) + grans vorals.
- Eliminació o suavització de corbes.
- Creació de nous trams de camins per arribar fins l'emplaçament de cada molí. Mínim 6 m d'amplada + grans vorals.
- Efectes en la xarxa viària a curt-mig-llarg termini: Camins tradicionals alterats/destroïts, substituïts per camins amples, poc consolidats i fàcilment erosionables. Destrucció de grans porcions de bosc dels marges.
- Resultat: El territori quedarà ple de camins erosionats, impossibles de mantenir en bones condicions i intransitables bona part de l'any.

Enormes fosses de fonamentació:

Damunt les carenes excavaran fonaments gegantins per a cada molí:

- 400 m² de superfície.
- 10-15 m de profunditat.
- Reomplerts de formigó i ferro (8'5 tones).
- Explanaran grans plataformes per al muntatge.

Línies d'alta tensió

- Construcció d'una extensa xarxa de rases per al cablejat soterrat.
- Construcció de línies d'alta tensió, amb torres de grandíssimes dimensions (uns 140 m d'alçada).

Els molins no seran eterns. I després què?

- Preveuen una vida útil de cada molí de més de 25 anys. Alguns fa 40 anys que estan en funcionament. Duraran gaire més?
 - Les ales, fetes de fibra de vidre difícil de reciclar, s'han de canviar cada 10 anys. On aniran aquests residus?
 - Què passarà amb les 722 tones de metall de cada molí?
 - Què faran amb les 8,5 tones de formigó dels fonaments?

- Qui reciclarà els llargs cablejats que uniran cada molí amb l'estació transformadora?
- La llei determina que l'empresa explotadora s'haurà de fer càrrec del desmantellament i la gestió dels residus. Però l'existència d'aquestes empreses pot ser molt volàtil...
- Què va succeir en el cas de la plataforma Castor? El seu desmantellament l'estarem pagant els ciutadans fins el 2044!

Creació de llocs de treball

- L'impacte laboral de les centrals eòliques existents a escala local és pràcticament nul.
- Els promotors estableixen una mitjana global de 0,3 llocs de treball per cada MW instal·lat.
- Les centrals analitzades generen 0,03 places per MW instal·lat.

Impacte econòmic:

- Només un 3,3% de la facturació que en treuen les empreses és per als ajuntaments.

(Totes les dades esmentades han estat recollides de fonts diverses i tractades amb rigor pel Grup d'Estaràs. Més informació: www.stopmolins.cat)

LA COLLITA 2020

Cada any i cada collita és diferent i mai no hi ha un any igual. Va començar amb un setembre del 2019 amb molt poca pluviometria, fet que va ocasionar la disminució de les hectàrees de colza sembrades. La resta de mesos va anar plovent més o menys el normal, sense grans fredorades i la primavera va ser bastant plujosa en general i això va ocasionar l'aparició de fongs i la naixença tardana de moltes males herbes sobre tot en els pèsols.

Aquest excés d'aigua ha anat bé per a la resta de cultius però no tant per al pèsol que ha tingut molt poca producció per hectàrea, tret d'algunes finques, i alguns fins i tot van haver de trinxar-los amb una picadora perquè no valia la pena segar-los.

Pel que fa a la colza hi va haver zones com en la Molsosa que per falta d'una última pluja els rendiments han estat també baixos.

Respecte als cultius de blat i ordi, cal dir que les finques tractades amb fungicida han funcionat molt millor, amb més rendiment per hectàrea i millor pes específic del gra.

En resum l'any ha estat en general bo, tot i que els preus han seguit sent baixos com en anys anteriors. També ha estat un any bo per als que fan cultius ecològics (farratge, cereals, etc.) amb uns bons rendiments per hectàrea.

A Calonge, any de blat

Més concretament, a Calonge de Segarra, municipi situat a la capçalera de la Vall del Llobregós, aquest ha estat un any de blat, que ha tingut uns rendiments gairebé mai vistos, arribant a produccions de 7.000/8.000 kg/ha als llocs més bons, però amb una mitjana superior als 6.000 kg/ha, segons ens informa Xavier Nadal. Pel que fa l'ordi la collita no ha complert amb les expectatives generades durant la primavera, el pes específic del gra ha sigut molt i molt baix, i ha fet baixar els rendiments i també hi han hagut moltes diferències segons la varietat d'ordi. La mitjana de rendiments se situa al voltant dels 4.000 kg/ha.

En aquest municipi el cultiu del pèsol sempre és més irregular i molt influenciat segons l'època de sembra (tardor o hivern). El rendiment oscil·la entre els 2.000/3.000 kg/ha.

I per últim, el cultiu de la colza ha sigut molt poc present enguany, ja que no hi van haver-hi condicions d'humitat adequades per la seva sembra, i els camps sembrats es van haver de re-semblar amb altres cultius i els camps que van quedar els rendiments han sigut baixos.

Josep Verdés

	ORDI	BLAT	COLZA	PÈSOLS
ARDÈVOL	6.000	6.000	3.500	--
BIOSCA	5.000	6.000	--	--
CALONGE	4.000	7.000	--	2.500
CASTELLFOLLIT	4.800	5.800	2.900	--
IVORRA	4.200	4.400	--	3.300
LA MOLSOSA	6.000	7.000	1.000	--
MASSOTERES	4.500	5.500	--	--
SANAÜJA	5.250	5.000	--	--
TORÀ	4.300	4.000	--	--
VICFRED	5.500	6.000	--	2.400
PROMIG	4.955	5.670	2.467	2.733

‘ESPURNES BARROQUES’ AL LLOBREGÓS

Estaven programats per la primavera passada i per causa del confinament es van haver d’ajornar. Uns concerts de música barroca en edificis d’estil barroc, organitzats sota el lema “Contactes que curen” per l’associació Espurnes Barroques, que cada any ofereix un programa selecte de música en diferents indrets.

Aquest any van programar 9 concerts, 2 conferències i una caminada amb el propòsit de contribuir a la reactivació del món cultural a la Catalunya Central. Amb totes les mesures sanitàries de rigor, han volgut retre homenatge a la música del segle XVIII en el 250è aniversari del naixement de Beethoven. Així, van començar a Manresa amb un acte de reconeixement al personal sanitari que ha

donat el do de pit en aquesta època pandèmica, amb una conferència a càrrec de Joan Valls, metge i músic, dues disciplines que curen el cos i l’ànima. El concert del Cor de Cambra Francesc Valls va interpretar obres de Pärt i Victòria, oferint tot seguit un refrigeri a càrrec del November Tea.

El segon cap de setmana va estar farcit d’activitats, com ara el dia 19 de setembre a l’església de Sant Pere de Vallferosa, que va acollir l’actuació musical de Josep Maria Martí Duran. Amb la seva tiorba va oferir, en primícia, el seu primer treball en solitari interpretant un repertori de peces de diversos autors que foren molt aplaudides: obres de Händel, Purcell i De Visée. També es va oferir als assistents un tast de Casa Magí, del forn de pa Camps i del celler Grau i Grau.

També a la Vall del Llobregós, a l’endemà, el diumenge dia 20 de setembre, la solemne església barroca de Sant Cugat d’Ivorra va ser l’escenari d’un concert de Mozart, a càrrec del quartet “Acadèmia 1750”, que va interpretar les obres d’aquest autor que les va escriure al temps que es construïa l’església d’Ivorra. Tot acompanyat d’un tast de xocolates i cerveza de Casa Dalmases de Cervera.

Altres escenaris d’uns altres concerts han estat a Sant Martí de Sesgueioles, Estaràs, Súria, Cardona i Sant Llorenç de Morunys. També una caminada suau a Cardona, des del Pou de gel al Paperer. Tot plegat, una iniciativa amb gran participació de públic que han gaudit del contacte amb la música, un contacte que cura l’ànima en temps incerts.

EXCAVACIONS GERMANS

CASES

Oficines i magatzem: Polígon l' Aguda II, nau 8
25750 TORÀ (LLEIDA)

Tel / Fax: 973.47.36.16 / 629.28.55.18

e-mail: germanscases@excavacases.es

EXCAVACIONS - TRANSPORTS - CONTENIDORS - MATXUQUEIG

Orgull de ser ...

(≡) **Prensa Comarcal**

Llobregós
informatiu

Només nosaltres
expliquem la

TEVA HISTÒRIA

WWW.
vall del llobregós cat

Q
Què hi
trobaràs?

Presentació

Situació

Municipis

Raons d'interès

Les masies

Rutes

La natura

La prehistòria

La frontera

L'art medieval

El barroc

L'arquitectura

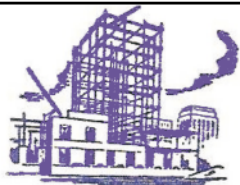
popular

Paisatges

Festes i tradicions

Serveis

Llobregós
informatiu

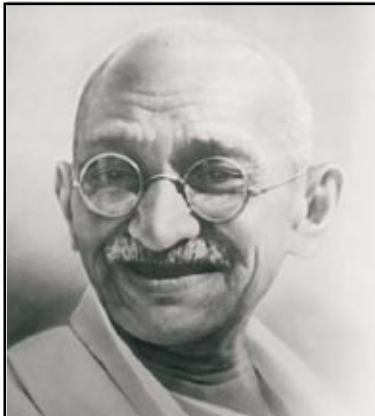

**Construccions
Sant Gil, S.C.C.L.**

c/ Montsec, 21 - 25750 TORÀ

Tel. 973 473 547

consangil@telefonica.net

*"El més atroç de
les coses dolentes
de la gent dolenta
és el silenci de
la gent bona".*

Mahatma Gandhi

**assessoria
COFISCO**

Plaça de la Creu, 3

25750 - Torà

Tel. 973 473 317

Fax 973 473 644

info@cofisoo.es

FESTES MAJORS EN TEMPS DE PANDÈMIA

“
De la Festa Major en aquest any excepcional
me n’enduré la força del símbol,
la voluntat de ser i la capacitat
de crear bellesa enmig de la desolació.
Gràcies als que ho han fet possible.
Els pobles petits no són neutres
i sovint estan molt lluny de ser una arcàdia feliç
que només existeix com a fantasia urbana.
Però els pobles sobreviuran mentre hi hagi gent
que hi cregui, com es creu, en allò que s’estima.
Mentre hi hagi qui s’hi quedi l’endemà de la festa
o mentre algú vibri amb la nostàlgia malenconiosa
d’una mala cançó.
De les que diuen, però, sempre la veritat... ”

Aquesta és una evocació personal feta des de l’experiència viscuda a Sanaüja, però podria fer-se extensiva a com es deu haver viscut una festa major tan atípica com la d’aquest any a tots els pobles, sovint amb decisions dràstiques de suspensió massiva d’actes.

Fa una mica de basarda pensar en com la pandèmia

pot arribar a afectar les nostres relacions, el brou que ens uneix com a comunitat, però mentrestant, ni que sigui mitjançant petits actes simbòlics o fins i tot recordant els bons temps d’altres anys, mantinguem encès el desig que l’any vinent les festes majors de la Vall “renaixin” de les dificultats d’avui.

Maria Garganté

SANAÜJA

Maria Garganté. - El primer acte de la Festa Major de Sanauja fou l'encesa de la traca. Però aquest any, en lloc de l'arribada de Gegants (a Sanauja en tenim set!) i capgrossos, només dos gegants, els més antics, van "trobar-se" al mig de la plaça fent-se un petó en absència de les danses tradicionals. La imatge era trista però bella a la vegada.

El Castell de Focs fa anys que és l'acte més multitudinari de la Festa Major. Aquest any sorprenia veure pocs cotxes a l'exterior de la vila, i tan poques persones assegudes al pont esperant per veure'l... Però així i tot, Pirotècnia Igual no va decebre i ens va tornar a brindar un espectacle magnífic, que almenys ens va fer recordar una mica les festes majors d'antuvi. (Foto: Vall del Llobregós).

La voluntat col·lectiva de crear bellesa va venir en part encarnada per la catifa floral impulsada i realitzada per un grup de voluntaris. Aquests portaven dies dissenyant i preparant els materials per dur-ho a terme, i el diumenge es van llevar ben d'hora per sorprendre'ns als veïns amb un magnífic dibuix a l'usuari a les quatre estacions. Quina sort tenir gent així al poble! (Foto: Carne Alsedà).

Les sardanes tampoc no podien deixar de ser una cita ineludible, i sota l'atenta mirada dels gegants insòlitàment guarnits amb mascareta, la cobla d'Agramunt va desplegar un bon repertori de sardanes que va ser seguit per un nodrit grup de dansaires, que o bé ballaven sense agafar-se de les mans o bé duïen una peça de tela per evitar el contacte. Una prova més que si es vol, es pot... .

TORÀ

Ramon Torné. - Els actes programats per la Festa Major de Torà, que en principi havia de durar cinc dies (el 28, 29, 30, 31 d'agost i 1 de setembre), varen quedar anul·lats gairebé tots. L'Ajuntament, després del discurs del President de la Generalitat, va acordar en data 26 d'agost, suspendre totes les activitats programades.

Tanmateix, les entitats privades sí que van portar a terme les seves activitats, amb les precaucions que manaven les directrius oficials. Les fotos corresponen al matí del diàssabte 29 d'agost: l'Associació del Patrimoni va muntar una parada per vendre els càntrics de collecció del "Còs de Sant Gil" i una selecció de llibres de diferents autors, tots ells toranesos o relacionats amb Torà. L'altra imatge és de la Tómbola Exprés organitzada també per l'APACT.

Altres activitats que es feren els dies de la Festa Major i seguint les normes de la Covid-19 foren les visites al museu de la Fusteria de Cal Ventureta, l'exposició sobre el cinema a Cal Gegó, la tómbola solidària de Càritas, les tres misses solemnes de Festa Major i la venda de mascaretes per part del jovent.

La venda de llibre i càntrics del Còs de Sant Gil va tenir un gran èxit.

La Festa Major dedicada a Sant Gil, va comptar amb la missa solemne del dia 1, amb el cant dels Goigs i pregàries per la pandèmia, aquest any sense priors i priores i sense les autoritats.

La mini tómbola exprés també va repartir premis a tothom.

IVORRA

Que no s'acabi l'estiu!

Tot hi que l'estiu es temps de festes majors... aquest any ha estat un estiu atípic, la Covid-19 ens ha impedit realitzar totes aquelles activitats i trobades, que tant esperem durant els mesos de fred!

Però tot i així, no volem que s'acabi l'estiu!

Per això, des de l'Ajuntament d'Ivorra s'han organitzat una sèrie d'activitats pensades per als més petits fins als més grans, com els contacontes, el monòleg i taller de sushi, de manera que tothom ha pogut gaudir de la cultura i el lleure sense riscos, respectant en tot moment les mesures sanitàries corresponents.

Mònica Torres, la contacontes que va fer participar els nens i nenes d'Ivorra amb els seus relats fantàstics

La monologista Anna Polo va delectar la gent del poble amb les seves paraules plenes d'enginy i d'humor

La també contacontes, Patricia MacGill, va ser tot un espectacle perquè la canalla poguessin gaudir d'una tarda entretinguda, veient i escoltant els contes que els anava interpretant.

TEMPS DE PANDÈMIA

El taller de Sushi va ser tot un èxit: joves i no tan joves van aprendre a fer aquest plat janopès sota les directrius de l'Eva Oliva, amb totes les precaucions i mesures de seguretat

Aquest any, la missa de la Festa Major, dedicada a Santa Maria d'Ivorra el dia 15 d'agost, es va celebrar a la Parròquia de Sant Cugat, amb el cant dels Goigs de Santa Maria i el Sant Dubte, pregant també per les víctimes de la pandèmia.

Transports
MOLINS

transportsmolins@gmail.com

Jordi - 652 106 427

c/ Nou, 6 - 25750 Torà

**TALLER AGRÍCOLA
NOGUEROLA**

Ctra. de Torà, s/n
Ardèvol de Pinós

Telèfon:
973 47 35 84

CASTELLFOLLIT DE RIUBREGÓS

Concert de diumenge a la tarda amb l'orquestra Excelsior, un concert diferent on no es va poder ballar però vam gaudir de la música de forma segura.

El divendres vam gaudir d'un concert d'havaneres amb el grup La Vella Lola.

En aquesta Festa Major tan diferent no podia faltar el toc d'inici a càrrec dels Grallers de Castellfollit.

LEDS C4²

outlet
BOTIGA

De dimarts a divendres, de 10:00 a 14:00 i de 16:00 a 20:00
Dissabte, de 10:00 a 14:00

Afores s/n, Torà
973 468 121

TEMPS DE PANDÈMIA

Tots els actes de la Festa Major s'han dut a terme amb les mesures de distanciament, higiene de mans i mascareta que recomanaven des del Departament de Salut.

Dissabte a la tarda vam gaudir d'un espectacle infantil a càrrec d'en JAM, on la prioritat també va ser el distanciament social i l'ús de mascaretes, per poder gaudir de la festa amb garanties.

roba de casa

modes

albert

Rita Brau i Rius

Tel. 973 47 31 01 - TORÀ

QUEVIURES

Francesc Llordès i Rovira

ESTANC

Plaça Major, 8 · Tel 973 476 055
25753 - SANAÛJA (Lleida)

AUTOESCOLA

ROS

Tels. 625 675 150
 973 551 011

c/ Fluvià, 34
 25210 - Guissona
 autoescolarosguissona@hotmail.com

FUNERÀRIA DE TORÀ I COMARCA

J. TORNÉ

Servei permanent 24H
973 39 08 62

Representant **JAUME TARRUJELLA**, Plaça La Font, 10 Tel. 973 47 34 23
TORÀ

Servei de sales de vetlla, trasllats, incineracions, serveis per a totes les companyies d'assegurances i particulars, etc...

Josep Viladrich I

Pintura i decoració

c/ Occident, 12
TORÀ

973 473 455 676 088 392

RESOL SOLSONA

C/ Sant Nicolau, 4
 Tel. 973.48 04 02
 revelatges@fotoresol.com

- Reportatges professionals FOTO-VIDEO - DVD.
 Demaneu-nos pressupost sense compromís.
- Revelatge de les teves fotografies DIGITALS i analògiques en 1 HORA.
- Tot tipus de serveis fotogràfics i digitals.

FUSTA, ALUMINI I PVC.

Badia

Av. Solsona, 17
 Tel i Fax 973 473 181
 25750 - TORÀ

jbadiamas@arrakis.es

TALLER MECÀNIC R. R.

REPARACIÓ I VENDA DE

- COTXES • MOTOS • BICICLETES
- MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19
 ☎ (973) 47 33 27
 25750 TORÀ (Lleida)

PERRUQUERIA

M^a RME

DONA-HOME
 Plaça del Vall n° 8, TORÀ
 Tel. 973 473 106

Pintura decorativa interior i exterior

Restauració de mobles, portes, persianes, làmpades...

Col·locació de parquet, friso, paper, panells de fusta i panells d'imitació pedra

Josep Me Tasies
 pintura i decoració

973 473 303 - 620 802 193
 C/ Sant Jaume, 2
 25750. Torà (Lleida)

joanjo84@gmail.com

FESTES MAJORS EN TEMPS DE PANDÈMIA

LA MOLSOOSA

Des de fa molts anys, el dia 15 d agost a la Molsosa, sempre hem celebrat la Festa Major, que la titular de l'església parroquial és la Mare de Déu Assumpta. Aquest any, però, a causa de la Covid-19, l'Associació Cultural, encarregada de les activitats festives, va decidir no fer cap tipus de acte.

Només es va celebrar la missa a les 12 h, on van assistir els molsosins i alguns dels pobles veïns. Això sí, ben protegits amb mascareta i amb la separació reglamentària.

Esperem que l'any que ve, puguem celebrar la festa ben completa amb alegria i amb molta salut tots plegats.

PINÓS

Aquest any el municipi de Pinós, a l'igual que molts altres municipis, a contracor i forçats per les circumstàncies, ha preferit anular les festes majors en pro de la seguretat. Hem trobat a faltar el mític ball de Sant Roc al mig del bosc o l'escala hi-fi de Vallmanya. Altres nuclis, com

Ardèvol, han preferit fer una festa major a mida, pels del poble, sense perdre l'essència tot i la distància prudencial i les mascaretes. Una caminada per la zona, o un sopar dividits per famílies, han ajudat a fer una mica de gresca tot i el moment que estem vivint .

CEMENTIRI DE CELLERS

Inauguració de les obres de restauració que han anat a càrrec de tots els veïns

ni de l'Ajuntament ni de cap organisme oficial. El presupost, de més de 10.000 euros, es va repartir entre les 8 famílies que hi tenen els seus difunts i algunes de les tasques les van fer ells voluntàriament.

L'acte d'inauguració es va fer al mateix cementiri, amb una pregària pels difunts i uns parlaments. També es va repartir l'acta del procés de restauració en què consten tots els detalls dels acords per unanimitat que es van prendre en les reunions prèvies, així com el detall de tots els treballs que s'han dut a terme.

Seguidament els mateixos veïns van preparar uns aperitius que van servir per departir i dialogar entre tots en un ambient festiu i de germanor. Tot amb les mesures pròpies de prevenció de la pandèmia.

Fermí Manteca

El passat dia 26 de setembre va tenir lloc la inauguració de les obres d'arranjament del cementiri de Cellers, que van finalitzar durant aquest estiu.

Els veïns han estat els protagonistes de la millora d'aquest servei del poble, ja que han estat ells que van tenir la iniciativa i s'han fet càrrec de la totalitat de les despeses de les obres, ja que no van obtenir cap ajuda

CARRETERA D'ARDÈVOL

Comunicat de la Plataforma veïnal d'afectats pel mal estat de la carretera* de Torà a Ardèvol

1. No és una carretera, és un camí rural!

Primer de tot, volem deixar clar que som plenament conscients que la via de la qual parlem no té el títol de carretera, sinó que el nom que li pertoca és el de camí rural. Sovint, se'ns ha justificat el mal estat precisament per tractar-se d'un camí rural al qual la velocitat màxima permesa és de 40km/h, i no d'una carretera. I justament una de les nostres reivindicacions és aquesta: No pot ser que la via de sortida principal de tres nuclis de població sigui un camí rural. I menys en aquest cas, que està agreujat pel fet de no rebre el manteniment mínim que hauria de tenir per garantir la seguretat dels usuaris.

2. Quines reivindicacions fem?

Tenim dues peticions molt clares i concises:

La primera i més urgent és exigir als Ajuntaments de Torà i Pinós, titulars d'aquesta via, que assumeixin el manteniment suficient per tal de garantir-ne la seguretat. Per una banda, hi ha molts trams d'asfalt en mal estat, amb forats de grans dimensions i profunditat. I per altra banda, cal recordar que el tram de carretera que pertany a Torà (i que és el més extens) fa més de dos anys que no s'hi han desbrossat els marges i per tant, la visibilitat està molt minvada.

La segona, i sabem que és més a llarg termini, és que es reactivi el procediment per demanar a la Diputació que assumeixi aquesta via, que és a qui hauria de pertànyer per les característiques que té i així poder-ne garantir un manteniment més constant i digne.

3. D'on venim i on anem?

La Plataforma veïnal d'afectats per la carretera* de Torà a Ardèvol es va crear a finals de juliol, després que l'Ajuntament de Pinós oferís una reunió per a informar

als veïns de la situació de les gestions per arranjar aquesta via.

La primera acció de la Plataforma, va ser una manifestació davant l'Ajuntament de Torà, ja que la major part de la carretera és de Torà i és el tram que rep menys manteniment. Durant el ple del divendres dia 7 d'agost, una quarantena de persones vam rebre als regidors i alcalde amb esquellades, xiulets i timbals per mostrar el malestar que ens genera l'estat lamentable de la carretera i demanar que se'ns escolti i s'actui.

A mitjan agost, des l'Ajuntament de Torà, es va anunciar a les xarxes i a diferents mitjans que durant el mes de setembre arranjarà aquest tram de carretera i per tant, ara mateix estem a l'expectativa que es compleixi.

Esperem que a la publicació d'aquesta revista, els arranjaments ja hagin arribat. No obstant, la Plataforma seguirà activa perquè som plenament conscients que el problema ve de fons i aquests arranjaments són tan sols, i mai millor dit, "tapar forats".

Plataforma d'afectats per la carretera de Torà a Ardèvol

L'escola d'Ardèvol dona la benvinguda al nou curs

Ari Martin.- Les reformes de l'escola d'Ardèvol es van acabar a finals d'agost; la nova teulada i el sostre del primer pis l'han deixat transformada, amb una nova distribució interior del pis de dalt i una nova instal·lació elèctrica general. Tot i que queda per enllestir algun detall, els dos mestres del centre, amb il·lusió i empenya, ho han deixat tot preparat perquè els infants puguin gaudir del nou curs. Així, el dia 14 de setembre els infants del municipi protegits amb mascaretes de colors i estampats diversos han pogut començar el curs i estrenar "el cole".

Al tractar-se d'una escola rural, és lleugerament més fàcil complir les mesures de seguretat que marca el Departament d'Ensenyament. Els 16 alumnes són un únic grup estable, tot i que s'han distribuït per pisos com ja feien (infantil i primària). Tal com marca el pla de seguretat redactat per la direcció del centre, el gel hidroalcohòlic és present a ambdós espais; la ventilació, la neteja i desinfecció són fonamentals tant a les hores de classe com després.

Sílvia Peribàrriez.- El curs 2020-2021 va començar el 14 de setembre a Torà i com a tota Catalunya sota les mesures contra el coronavirus imposades pel Departament d'Educació de la Generalitat i el govern de l'estat. Aquestes mesures obliguen a l'alumnat i al professorat a assistir a les aules amb mascareta, higiene de mans continuada i distància de seguretat. També han de mantenir-se en grups bombolla tancats i sense mantenir contacte directe amb els altres companys i companyes dels altres grups bombolla de l'escola. Aquesta situació, complicada sobretot pels més petits, es manté també dins de l'horari del menjador, fet que complica l'espontaneïtat i les relacions socials entre els nens i les nenes de tot arreu. Esperem que les mesures establertes siguin útils per eliminar o, si més no, per alleugerir els efectes d'aquest virus que ha fet patir i ha deixat moltes víctimes a tot el món en general i que els nostres infants puguin seguir assistint a l'escola amb la normalitat, la llibertat de moviments i l'alegria que caracteritzen aquesta etapa de la vida.

L'escola de Torà: mesures contra el coronavirus

L'escola Sant Roc, de Castellfollit, va començar amb alegria el nou curs

Escola Sant Roc.- El dia 14 de setembre la nostra escola va començar amb alegria el nou curs.

Tornem a ser 11 alumnes i això motiva tota la comunitat educativa: el Guillem de P-3; la Joana, la Cora i l'Oliver de P-5; la Nekane i el Bernat de 1r; la Núria i la Vinyet de 2n; l'Eloi de 3r, i el Pere Miquel i l'Hug de 5è.

Estem també de celebració ja que l'Ajuntament ens ha fet una ampliació de l'escola. Disposem de dues grans aules: una per educació infantil i l'altra per primària. El centre pot disposar de les distàncies reglamentàries davant de la pandèmia.

No només cal agrair a l'Ajuntament per les obres de l'escola sinó també perquè ens ha proporcionat mosquiteres, dispensadors de paper i sabó i la predisposició a donar el que faci falta per la seguretat dels infants del poble.

Una altra novetat és que l'AMPA dona el servei de menjador amb carmanyola.

Tindrem un curs diferent, però aprendrem molts hàbits i valors que ens serviran per créixer i avançar amb una societat canviant.

L'escola de Sanaüja amb molts projectes

Maria Garganté.- L'escola de Sanaüja ha obert les seves portes amb molts projectes i motivacions de cara a aquest proper curs. En primer lloc, s'ha fet una inversió important en informàtica i noves tecnologies, amb la compra de tres ordinadors nous i l'actualització de quatre més. També s'han comprat cinc tablets i s'ha fet un nou sistema de cablejat més segur, ja que l'anterior era obsolet.

De cara a la sisena hora i després d'oferir les activitats de gralla i pàdel durant els dos darrers anys, aquest curs s'ha optat per apostar per la robòtica, amb la compra de cinc robots a l'empresa Robotix Lego Education. També s'ha fet una aposta per les activitats a l'aire lliure, proposant fer rutes de BTT i senderisme pels voltants del poble. Tot plegat per iniciativa de l'AMPA i aportacions de la mateixa associació, escola i Ajuntament de Sanaüja. Celebrem que malgrat les dificultats viscudes els darrers mesos per la situació sanitària, una escola petita com la de Sanaüja comenci amb aquesta energia.

Calaf: Els centres educatius s'adapten per al nou curs escolar

S'han incrementat les hores de neteja als equipaments i senyalitzat i readaptat sales i espais per poder mantenir la distància física i garantir l'aforament adequat

El dia 14 de setembre va començar el curs escolar a la majoria de municipis de Catalunya i també a Calaf. Des de la regidoria d'Educació s'ha donat suport als centres educatius i a les entitats i empreses de la xarxa educativa per tal de facilitar-los l'ajuda necessària per adaptar els centres a les noves necessitats i mesures marcades des del Departament d'Educació i Salut davant la Covid-19.

De forma general, s'han incrementat les hores de neteja de l'Escola Alta Segarra, la Llar d'Infants, l'Escola de Música, l'Espai Jove i l'IMFP (Institut Municipal de Formació Permanent) i s'han senyalitzat els espais amb totes les mesures de seguretat i pautes a seguir.

A més, escoltant les necessitats de l'Escola Alta Segarra, l'Ajuntament ha adaptat un nou espai a costat

de la Llar d'infants que tindrà la funció de pati escolar, així com una altra porta d'entrada i sortida a la Llar d'Infants.

Pel que fa a l'Espai Jove i l'IMFP --que comparteixen edifici-- s'ha fet un esforç per replantejar i redefinir l'espai i les seves sales per tal de poder limitar l'aforament i garantir la distància mínima de seguretat en tot l'equipament. D'aquesta forma, es podran mantenir amb normalitat els cursos d'alfabetització, d'anglès i les activitats per a joves.

Finalment, també s'han realitzat adaptacions a la sala d'actes municipal per tal que sigui un espai formatiu més disponible per l'Escola, l'AFA (Associació de Famílies i Alumnes) i l'Escola de Música i que compleixi amb totes les garanties de seguretat.

- # jardineria
- # manteniments
- # gespa natural i artificial
- # podes
- # instal·lació de reg
- # plantes i accessoris a l'engròs
- # tancaments metàl·lics i de fusta
- # tractaments fitosanitaris
- # treballs amb fusta
- # venda de sal

Igualada - Catalunya central

www.calhuguet.cat

[@roger@calhuguet.cat](mailto:roger@calhuguet.cat)

[655 633 520](tel:655633520)

[93 625 51 43](tel:936255143)

La situació de l'aigua de la xarxa d'abastament

A mitjans del mes d'agost, Aigües de Manresa va emetre un comunicat informant que s'havia detectat un augment del contingut de nitrats a l'aigua de la xarxa municipal que superava els 50 mg/l. La superació d'aquest límit, segons la normativa vigent, va suposar l'obligació de declarar la no potabilitat de l'aigua per a ús de boca tot i que l'aigua és apta per a tots els altres usos que no siguin l'estrictament alimentari.

Un mes després, la situació continua sent la mateixa. Per aquest motiu, s'ha convocat una reunió informativa sobre la situació de l'aigua de la xarxa d'abastament de Calaf per al dia 30 de setembre. Quan surti aquesta revista els tècnics d'Aigües de Manresa i els responsables de Sanitat hauran ampliat la informació i hauran resolt possibles dubtes sobre l'afectació d'aquesta situació a la població.

**AIGÜES DE
MANRESA
S.A.**

L'aigua de la xarxa d'abastament de Calaf prové dels pous Molí i Rector i de l'aigua de la riera del Mantellí. Ocasionalment, s'hi pot incorporar aigua de la xarxa d'abastament de Calonge de Segarra. L'aigua del pou Rector i de la riera es tracten a l'ETAP d'Enfesta i aquesta s'impulsa fins el dipòsit de capçalera on s'hi afegeix l'aigua procedent del pou del Molí. L'aigua procedent de la xarxa de Calonge de Segarra, si és el cas, s'incorpora en el bombament de l'aigua procedent de la planta d'Enfesta.

L'aigua procedent de la riera del Mantellí provoca la formació de trihalometans en unes quantitats elevades.

L'aigua del pou del Molí, conté quantitats eleva-

des de nitrats.

La combinació de les aigües, amb característiques habituals, i en unes proporcions determinades, permet obtenir una barreja d'aigües que compleix els requisits per ser qualificada legalment com a aigua apta per al consum humà (de boca).

Quan la quantitat de nitrats en l'aigua del pou del Molí augmenta o bé les característiques de l'aigua de la riera del Mantellí provoquen la formació de trihalometans en quantitats superiors, o bé no es disposa d'aigua suficient a la riera del Mantellí, no es pot obtenir una barreja d'aigües que permetin aquesta qualificació d'aptitud per al consum humà (de boca).

Tant la presència de nitrats, com la formació de trihalometans com la disponibilitat d'aigua a la riera del Mantellí depenen, entre altres factors, de les condicions meteorològiques que s'hagin donat a la zona.

Com es pot veure, tot i que en situació "normal" pot ser qualificada com a aigua apta pel consum humà, per poc que canviïn les característiques o la disponibilitat, l'aigua esdevé no apta per al consum humà (de boca).

*Fem les vostres participacions personalitzades i de franc per a la Loteria de Nadal i Reis
Tenim números abonats de tots els acabaments
Us enviem la loteria de qualsevol punt d'Espanya*

LOTERIA "EL MERCAT" DE CALAF
C/ Sant Jaume, 31
08280 CALAF
Tel. 93 869 91 54
loteriaelmercat@hotmail.com

Passeig Santa Calamanda, 12
Tel. i Fax 93 868 02 76
08280 CALAF
quioscpasseig@gmail.com

TÓMBOLA SOLIDÀRIA

Durant la frustrada Festa Major la tómbola ha funcionat a ple rendiment

Com cada any per la Festa Major de Torà, els voluntaris de Càritas van organitzar una tómbola solidària a benefici de les finalitats de l'entitat. Instal·lada a la plaça del Vall durant els dies que havia de durar les frustrades activitats festives, la tómbola va restar oberta a l'aportació de tots els qui s'hi acostaven.

La solidaritat amb els més necessitats no es pot confinar, sinó que és precisament en moments crítics que s'ha de fer més palesa per ajudar i compartir amb els més vulnerables de la societat.

En realitat, els resultats han estat positius, ja que s'han repartit 491 regals, dels quals 240 han estat fets a mà per les voluntàries que es reuneixen cada

dilluns a les dependències de Càritas. La resta de regals són donacions que moltes famílies han fet per a la tómbola.

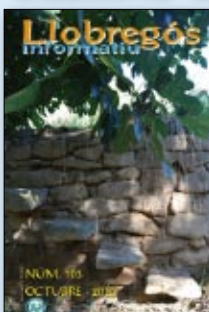
El total de diners recollits en aquesta activitat han estat 1.336 euros que es destinaran bàsicament a la compra d'aliments i altres ajudes puntuals a famílies que no arriben a cobrir les seves necessitats mínimes.

La junta de Càritas agraeix a tots els que han col·laborat, d'una manera o altra en la tómbola solidària desitjant que en aquest temps incert la generositat sigui més gran que mai i que entre tots puguem sortir-nos-en.

La Junta

h
i
g
u
a
n
y
a
r
à
s

Subscriu-te

VENDA
INSTAL·LACIÓ
REPARACIÓ
MANTENIMENT

TELECOMUNICACIONS
IMATGE I SO
INFORMÀTICA
TELEFONIA
COMPONENTS
ACCESSORIS

ELECTRONICA MCA

MAGÍ COSCOLLOLA ANDREU

C/ del Vall, 6 Tel./Fax 973 473 350 25750 TORÀ
e-mail: mca@viladetora.net

EL CINEMA, QUIN INVENT!

Exposició a Cal Gegó

Lombra d'una silueta a la paret, una imatge reflectida dins una caixa fosca... No és màgia, es la recerca constant per tal de capturar, projectar, enregistrar i dotar de moviment les imatges. Us interessa?

A Cal Gegó vam inaugurar la passada Festa Major (més aviat la "no" Festa Major) una exposició que explica els descobriments que van portar a la invenció i evolució del cinema. A més d'alguns d'aquests aparells descoberts fa anys, s'hi mostren diversos projectors, càmeres, lents, cintes i altres atuells d'us casolà o professional. Des d'un projector de joguet, a la màquina amb que es "tirava" el cinema al Casal Parroquial. Sí, sí, l'autèntica; bé, part d'ella.

Podreu veure-hi una llanterna màgica, podreu comprovar com funciona un taumàtrop... No sabeu què és? Els nens i nenes del CEIP Sant Gil sí que ho saben. Alguns d'ells han visitat Cal Gegó i ens han explicat que, durant el passat curs escolar, han estat treballant precisament el cinema. I han après moltes coses interessants.

I parlant d'evolució del cinema, a la saleta d'audiovisuals una projecció d'uns 15 minuts ens transporta des de les primeres pel·lícules mudes a les superproduccions actuals plenes d'efectes especials.

Però, i a Torà? Quina és la història del cinema a Torà? A Cal Gegó us ho expliquem. Sabreu així que durant el segle XX, des dels anys 40 fins gairebé els 90, a Torà hi havia sales de cinema (dos i tot!). Era el lloc d'esbarjo i reunió del poble. Sabreu quins van ser els emprenedors que van construir i mantenir els cinemes a Torà, qui hi va treballar, quines pel·lícules s'hi feien, si hi havia censura...

Us han entrat ganes de venir? Estarem contents de rebre-us. Si hi trobeu el Jordi Marsal o la Teresa Monfort, veritables motors de l'exposició, gaudireu encara més amb les seves explicacions tècniques. Serà una ocasió per compartir els vostres records i experiències del cinema, aquest "invent" que ha esdevingut art, amb una gran influència en la societat i un dels més grans entreteniments.

Grup de treball "Exposicions a Cal Gegó", de l'APACT

LO PASTOR I ELS GAFARRONS

Lo pastor té malaltó
un fill seu molt estimat:
és un nin, un infantó
que ell l'estima ab la passió
d'amor de pare cegat.

Matí de casa ha sortit
deixant-lo en son bressolet,
i a pastorar va ab neguit,
que, si és mort son fill petit,
no hi ha al món dol com aquet.

Per quan estigui milló'
un gran pler li pensa dar;
vol agafà' un gafarró
i donar-lo a l'infantó
quan se comenci a llevar.

Ab l'afany d'aquest intent,
per poder-li l'aucell dur
una gàbia li va fent,
i envesca un roure, creient
que aixís té l'aucell segur.

A dalt del roure envescat
va volar al punt l'aucell,
i al punt s'hi trobà caçat;
era un gafarró novell
pintadet com esmaltat.

Just a l'arbre es va sentir
enganxat a un branquilló,
ja no va poder fugir
i es posà a cridà' i delir
que donava compassió.

Lo pobre gafarró vell
l'estimava ab amor pur
i, volant dret aon era ell,
va fer quant pot fe' un aucell
per lliurà' un fill ben segur.

Tot en va. Prompte el pastor,
a dalt del roure pujant,
prengué al fill de son amor,
que va despedí', ab dolor,
lo gafarró vell, piulant.

Han passat cinc jorns o sis
des que el gafarró fou pres,
i d'un mas sobre el pedrís
malaltet i enyoradís
dins sa gàbia jau malmès.

Son pare, el gafarró vell,
aigua al bec i grans li du,
que també és pare un aucell,
i el voldria veure ab ell
lliure aprop i al bosc segú'.

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

Plaça del Pati, 4
25750 TORÀ

telèfon
973 47 30 83

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

LLIBRERIA ROVIRA

Estanc
Quiosco
Videoclub
Papereria
Objectes de regal
Càrregues de mòbil

P/Vall, 16 Torà (Lleida)
Tel. i Fax: 973 473 346
llibreriarovira@hotmail.com

Frederic Soler i Hubert —conegut també pel pseudònim de Serafí Pitarra— va néixer a Barcelona el 9 d'octubre de 1839 i va morir, també a Barcelona, el 4 de juliol de 1895. Reconegut, sobretot, com un gran dramaturg i empresari teatral, va destacar també com a poeta. Entre les obres que ens ha deixat, aquesta que va ser recollida al llibre Poesies, ed. Biblioteca Popular Catalana, Barcelona, 1893.

En aquests temps tan incerts, m'ha semblat bonic i de justícia recordar que els animals també tenen sentiments i pateixen; per això, l'he volgut posar en paper.

Antònia Balagué

Al mateix temps, un bressol
una mare està gronxant,
i el pastor, ple el cor de dol,
veu plorant i ab desconsol
que el seu fill està finant.

I mentre el nin va morint,
panteixant se mor l'aucell,
i el pastor ho veu sufrint,
com morir son fill, patint,
veu també el gafarró vell.

I una tarde, cap al tard,
quan s'enfonsa al mar lo sol,
va voler un trist atzar
que, del mas en una part,
lo pastor plorés son dol,

mentres lo gafarró vell,
panteixant i condolgut,
plorava, ab son cor d'aucell,
al gafarronet novell
que la Mort s'havia endut.

I com que aucell i pastor
eren dos pares amants,
si l'un bo, l'altre mellor,
expressant son viu dolor,
l'un ab plor i l'altre ab cants,

sense véurer lo perill
que els duia el blasfemar seu,
deien ab son cor senzill:
«Per què Déu m'ha mort lo fill?»
«Per què l'home ha mort lo meu?»

*Frederic SOLER, Poesies,
Biblioteca Popular Catalana,
Barcelona, 1893*

PODOLOGIA

- Esportiva
- Geriàtrica
- Infantil
- Estudis de la marxa
- Durícies / Ulls de poll
- Ungles clavades
- Fongs, berrugues, úlceres
- Silicones

FISIOTERÀPIA

- Tractament de lesions esportives
- Tractaments d'esquena
- Rehabilitacions
- Drenatge limfàtic
- Estiraments i reforç muscular
- Embonats Neuromusculars
- Altres teràpies

**PODOLOGIA
TORÀ**

Plaça del Vall nº19 1r 1a
TORÀ

630-111-145

podologiatora@gmail.com

cafeteria · pastisseria · restaurant · pizzeria · gelateria

batist

C/. Sant Pol, 13
Tel. 973 55 16 98
25210 GUISSONA

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY I COMPLEMENTS

JORDI VILAR, S.L.

Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 48 2077 - Fax 973 48 2373

Hostal de Pinós

973 473 062 - 687 528 057

Pl. del Santuari, s/n
25287 Pinós

www.restaurantdepinos.com

(Dimarts tancat, excepte festius)

La teva publicitat aquí

973 473 265

(Per tant sols 8 euros en cada número, IVA inclòs)

TRANSPORTS I CEREALS
COMERCIAL ARDEVOLANA, S.L.

Casa Freixes
25287 Ardevol de Pinós (Lleida)

Tel.: 973 47 35 34

Fax: 973 47 30 14

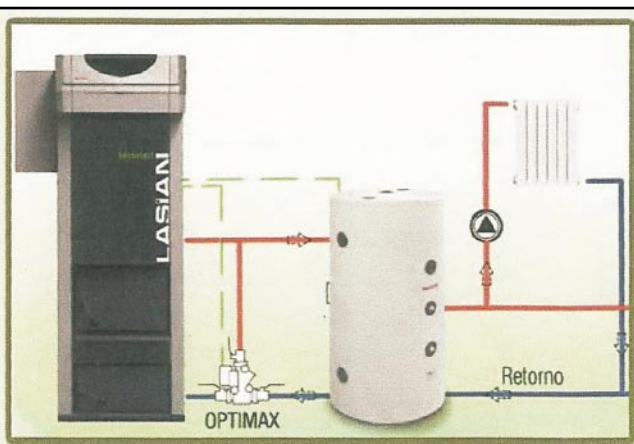
Mòbil: 687 50 37 30

JOSEP ALARCON

Aire Condicionat,
Calefacció,
Aigua i Biomasa

Tel. 973 47 32 67
C/ Eres 17,
25750 Torà LLEIDA

jaf@viladetora.net

EL MEDI I EL BON AMBIENT

El medi ambient té una importància capital perquè es tracta de la natura que ens alimenta, ens aixopluga i ens permet continuar la vida sobre el nostre planeta. Tenir cura que no es malmeti és essencial; per això tots els temes que fan referència a l'equilibri ecològic ens afecten perquè d'això depèn el nostre futur.

La revolució industrial i després la tecnològica, la necessitat de produir energia i consumir-la, la globalització, l'expansió demogràfica i d'altres fenòmens que s'han produït en els últims 150 anys han posat sobre la taula l'evidència que el medi on vivim és vulnerable i contaminar-lo és reduir la capacitat de regeneració natural que té. És per això que el desenvolupament no pot comportar la degradació de la natura. Fora un preu massa desproporcionat.

Per més sensibilitat que hi hagi davant d'aquest problema s'ha de lluitar contra els interessos econòmics que estan en joc, perquè més important que els interessos és salvaguardar el planeta. Els compromisos, com ara el ja vell protocol de Kyoto, o els malagunyats acords de París per reduir l'emissió de contaminants i les dificultats de complir-los per part de molts Estats, fa que sigui tan difícil arribar a què el consum energètic procedeixi d'energies renovables i netes. Davant les conseqüències del canvi climàtic ja tan evident, salvar el nostre medi, s'ha convertit en un dels reptes del segle XXI.

Però no solament el medi s'ha de salvar, també l'ambient és important. La paraula "ambient" té aquest altre sentit: la relació existent dintre d'un grup de persones, quan diem, per exemple, que en una festa o en un grup de persones hi ha un bon ambient. També forma part de l'equilibri ecològic la pau, la bona convivència social, la concòrdia i el "bon rotllo", el respecte al món rural, la solidaritat, l'equilibri territorial i tantes coses, ja que tots formem part d'aquest planeta vulnerable que tenim entre les mans i més ara que ens veiem abocats a tenir cura els uns dels altres en temps de pandèmia com estem.

Fermí Manteca

Ctra. de Calaf, nau 2
25750 TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807

Advertisement for Autocars Prats Serrat. It shows a line of blue buses parked in a row. The text "AUTOCARS" is at the top, followed by "Prats Serrat" in a stylized font. Below that, it lists services: "SERVEIS NACIONALS I INTERNACIONALS", "TRANSPORT ESCOLAR", and "GRUPS PARTICULARS". At the bottom, it says "AUTOCARS PRATS SERRAT" and provides contact information: "C/ Calaf, Nau 2 - 25750. Torà. LLEIDA", "Tels: 973 473 590 - Fax: 973 473 807", "e-mail: info@autocarspratserrat.com", and "web: www.autocarspratserrat.com".

Pel broc gros

DESOBEDIENTS

Per molt que es faci pensant en imposicions forànies, exigir desobediència al Govern és un error. Ja hi ha prou polítics que, un cop toquen poder, fan el que els surt de la pebotada, no cal encoratjar-los. Millor mirar-nos-ho al revés i fer nostra la proclama escampada des de la selva Lacandona: “*aquí mana el poble i el govern obeeix*”. Això passa per exigir-los complir tot el que s’aprova al Parlament de Catalunya, on sovint s’omplen la boca de sobirania, que molts cops queda en paper mullat i no sempre per la incontinència urinària del Tribunal Constitucional espanyol.

La legislació vigent en carreteres en aquest tros de país és fruit de l’actualització de la primera llei sobre el tema aprovada pel Parlament el 1985 que, al seu torn, deriva de la Llei de Política Territorial de 1983 que – a l’article 1! – diu que té per objecte corregir els desequilibris territorials. O sigui que les carreteres han d’equilibrar el país. Començaven bé... sobre el paper. Sobre el terreny la realitat és molt diferent: la Generalitat es queda la titularitat de les carreteres principals, les de llarga distància i les que comuniquen els principals nuclis de població (xarxes bàsica i comarcal), les diputacions les d’accés a municipis exclosos de les dues anteriors (xarxa local) i, si no són de pas, un munt de pobles petits en queden exclosos. Resultat: la Generalitat, la que parlava de corregir desequilibris territorials, no es gasta ni un ral en carreteres als municipis amb més dèficits viaris i amb pressupostos més magres.

El Reglament general de carreteres estableix que hi ha *camins que tenen la condició funcional de carretera* que poden integrar-se a la xarxa local, entre ells els que comuniquin el nucli de més població del municipi amb la xarxa. Agafant-nos aquí, la *carretera* d’Ardèvol – el nucli més poblat del municipi de Pinós – hauria de passar a la Diputació, però – fet el reglament, feta la trampa – hi ha un *petit problema*: per a poder-la traspasar cal que abans l’itinerari de la via reuneixi les característiques tècniques fixades pel pla

zonal aprovat per la pròpia Diputació. El peix que es mossega la cua.

Com sortir d'aquest cercle viciós? El 26 de juliol de 2018 la Diputació de Lleida va aprovar per unanimitat una moció sol·licitant que el Departament de Territori i Sostenibilitat destinés una partida específica per a les vies d'accés als nuclis més poblats de cada municipi fins ara exclosos de la xarxa, atenent que eren tots en zones on la inversió de la Generalitat en carreteres és ínfima, i que posteriorment se'n fes càrrec la Diputació. La moció parlava de 15 carreteres concretes, entre elles la d'Ardèvol, però es veu que el pelacanyes que va redactar-la se'n va descuidar un parell, sense que se n'adonés cap diputat de les comarques en qüestió, i que fora de la província de Lleida n'hi ha algunes altres, com a mínim tres, al Berguedà. Res, tirant molt llarg parlàrem d'un parell de dotzenes de casos i de cent vint quilòmetres de recorregut total, de *calderilla* al costat de qualsevol inversió metropolitana.

Si busqueu per internet l'acta del ple veureu que Joel Jové, el diputat proponent, deia que *"aquesta moció no*

soluciona el problema al que fa referència però el seu principal objectiu és fer arribar la reivindicació d'uns accessos viaris dignes per a tots els pobles al Parlament i al Govern i pensem que la millor manera de fer-ho no és mitjançant una proposta d'un grup parlamentari sinó traslladant-hi l'acord, a poder ser unànime, de la Diputació". La unanimitat també va ser-hi a l'hora d'aprovar la mateixa moció adaptada a cada realitat local a diferents institucions, entre elles els ajuntaments de Pinós i de Torà i el Consell Comarcal del Solsonès i hi hauria de continuar sent per a que, més enllà de tancar clots puntualment, totes les administracions locals afectades es coordinessin i, agafant-se al supòsit previst pel Reglament de carreteres, insistissin en reivindicar una solució definitiva a Generalitat i Diputació. Una reivindicació conjunta que ha de ser compatible amb atonyinar cassoles i cantar-li la canya a l'alcalde de torn si hom creu que si no ha tapat ni un trist clot és perquè no li ha sortit de la pebotada.

Josep Anton Vilalta

CONSTRUCCIONS I REFORMES

M. COBERÓ - X. TORNÉ

els paletes del Llobregós

Tel. 620109517 - 690311965

TARDOR COMPLICADA

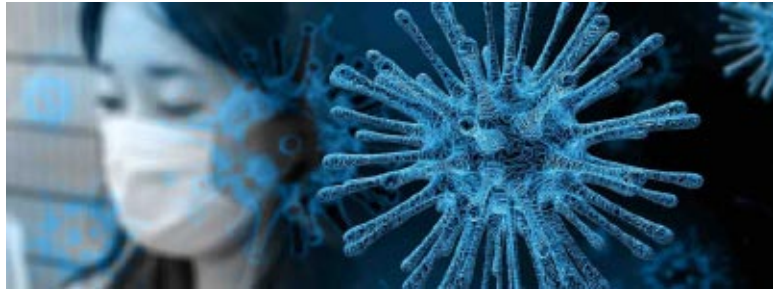
Les hores de claror es van escurçant dia a dia i, a poc a poc, la temperatura anirà baixant i el temps de tardor s'anirà imposant amb la vinguda de les primeres fredorades i les primeres boires de la temporada. I arribaran les pluges que ens permetran posar a punt les terres i començar la sembra aquí a la vall del Llobregós més o menys a finals d'aquest mes d'octubre.

De moment, els col·legis van mantenint-se oberts i es van solucionant sobre la marxa totes les incidències que van sorgint als centres educatius i als comerços. Les indústries i la gent anem treballant seguint al peu de la lletra totes les mesures hagudes i per haver. Com bé sabeu la pandèmia segueix activa perquè és evident que aquí no hem fet bé les coses i la tardor serà sens dubte complicada en

aquest aspecte i és que seguim amb rebrots i infeccions en molts llocs i tenim la certesa hores d'ara que fins que tinguem una vacuna efectiva no podrem abaixar la guàrdia ni un moment. N'hi ha per dies, doncs, però és el que hi ha i poc hi podem fer nosaltres: seguir guardant les distàncies, mascareta obligatòria, gel hidroalcohòlic i rentar-se molt sovint les mans i a veure si a poc a poc ho fem tots millor del que fins ara s'ha fet. Ara rai que ja hi estem acostumats amb aquesta nova manera de viure, però recordant que cal fer-ho bé tots d'ara en endavant. Ens hi juguem molt.

Tot i així, jo em faig creus de tot el que hem hagut de passar aquests últims set mesos i qui ens havia de dir que aquest any fora tan *horribilis* i, miri's per on es miri, aquest 2020 no hi ha per on agafar-lo. No s'ha salvat ningú de passar-ho malament i moltes feines, treballs i

vides humanes s'han quedat pel camí malauradament. La tardor serà llarga i plena de noves eventualitats i entrebancs, i les indústries farmacèutiques i molts equips d'investigació de tot el món seguiran buscant un remei per acabar amb el virus de la covid-19, tot un repte del món científic. Si la pandèmia no va minvant, en cada moment s'hauran de buscar les solucions més adients per tal de fer front a tots els problemes que vagin aparei-

xent. Hem de mirar de no capficar-nos massa tot mirant de viure intensament el dia a dia, i el que ha de venir ja ens ho anirem trobant i segur que com a societat ens en sortirem, com ha passat sempre al llarg de la història de la humanitat. I si no hi ha cap daltabaix ni cap cataclisme apocalíptic, el proper any segur que tan dolent com ha estat aquest no ho serà, ni de bon tros. Tothom al seu lloc i mirant de complir fil per randa tot el que se'ns vagi manant de fer. Esperem que un segon confinament no sigui mai necessari ja que comportaria un daltabaix econòmic i moral de primera categoria. Tothom ho hem passat molt malament i ara ens convé pau i tranquil·litat si pot ser i per una llarga temporada. Esperem que així sigui pel bé i la salut de tots.

Josep Verdés

estudi
BLAT
ARQUITECTES

DESPATX D'ARQUITECTURA

Projectes
d'obra nova
i reforma

Inspecció
tècnica
d'edificis (ITE)

Cèdules
d'habitabilitat

Certificats
d'eficiència
energètica

CONSULTA'NS SENSE COMPROMÍS

680 44 31 03 **ROGER BESORA** **MARTA MIRAVET** 617 11 52 65
hola@estudiblat.cat | Comabruna 8, Baixos. 25300 TÀRREGA

NOVA VIDA

L'escriptor Carlos Zanón escrivia fa poc a *La Vanguardia* que frisava de feia mesos per la tornada de la seva antiga vida. Per molt que esperés davant la porta de casa o que consultés el Whatsapp intermitentment, mai no rebia el missatge esperat. N'hagués tingut prou amb la frugalitat d'un "disculpa, vaig amb retard, arribaré d'aquí 10 minuts". Però no. Per a Zanón, com per a tants altres, l'antiga vida s'ha fos de la nit al dia amagada sota mascaretes, distàncies i gels hidroalcohòlics, els nous *airbags* de la vida comercial.

Amb l'amenaça del número d'encomanats, feta d'una teranyina de conceptes epidemiològics com les taxes d'infecció, l'R0 o número de reproducció

rasant general en l'assimilació de la pandèmia.

Escriv això des d'una casa rural a Cornudella de Montsant, al Priorat, a tocar del pantà de Siurana i envoltat de boscos i vinyes. Com que a la casa hi ha algun altre allotjament, enmig d'una tranquil·litat total, en sortir a l'era i als exteriors, un no pot deixar de posar-se la mascareta. La situació és ridícula en molts moments.

Tot i aquests grinyols en els protocols preventius, no hi ha dubte que estem encetant una tardor ben preocupant. Si just en l'etapa de represa, superades "les fases", molts ja apuntaven el "rebrot de setembre" com una sèrie d'actes programats, ara realment haurem de capejar un triple salt: reobertura d'escoles, arribada del

o els mateixos tests PCR, el ciutadà científicament comú navega en la incertesa. L'únic que té per segur és que tots els plans que es facin estan subjectes a canvis sobtats, en una espècie de *Carpe diem* capat. Un gaudir de la vida amb distància, és a dir, atenuat i vaporós en la versió més optimista.

Com ens podíem imaginar, l'epidèmia també ha afectat greument la literatura i l'entreteniment. Més enllà del tancament de teatres, als qui seguim el Quim Monzó articulista, vam veure com deixava d'escriure els seus articles de cop a finals de maig, fart d'una situació general d'enquistament. Deia que havia arribat en un punt que, mirés on mirés, només hi veia coronavirus i ja no hi podia més. Per sort, al setembre hi ha tornat, cosa que podria indicar un cert canvi de

fred i convivència amb els altres virus nostres de cada dia, com la grip i els constipats comuns.

Arribats en aquest punt, no sé si té sentit d'anar esperant que torni l'antiga vida com deia l'escriptor Zanón. Entre altres coses perquè, suposant que aquesta fes mitja volta i tornés, crec que nosaltres ja no seríem els mateixos. I com a exemple, el nou joc autodidacta que fan els infants d'1,5 anys a la llar d'infants: amb l'assegador del cabell de juguina i apuntant-se mútuament al front, a imitació dels nous termòmetres de pistola, la cucanya filla dels protocols d'aquesta inquietant nova vida.

VACUNES

Res a la vida ha de ser temut, només entès. Ara és temps d'entendre més, per poder témer menys"

Marie Curie (1867-1934)

Seguint al dia de la pandèmia, trobem la carrera de fons de la indústria farmacèutica a nivell mundial en la recerca d'una vacuna contra el Coronavirus. I en aquest context, ens poden aparèixer moltes preguntes envers la funció que tenen les vacunes i el seu mecanisme d'acció.

Primerament s'ha de saber que al tractar-se d'un virus, un antibiòtic no tindrà res a fer. Actualment existeixen molt pocs medicaments que puguin combatre un virus, així com un antibiòtic pot curar una infecció

aquesta sí que és específica del patògen que ens ha infectat. Es creen els limfòcits B i els limfòcits T que ataquen les estructures específiques que té l'agent infecciós. Dit d'una altra manera, coneixen el punt feble del patògen i l'ataquen.

Quan el cos necessita crear aquesta immunitat adaptativa, vol dir que es tracta d'una infecció forta, que la primera barrera no ha sigut capaç de resoldre. Serà llavors quan el cos guardarà aquestes cèl·lules (limfòcits B i T de memòria) per si les necessita alguna altra vegada que torni aquest contagi i fer una resposta més ràpida i eficaç.

Per tant, el que es busca amb les vacunes, és avançar-nos als esdeveniments i no esperar que el cos s'infecti d'algun dels patògens perillosos, sinó que es generi aquesta immunitat de memòria, per tal que l'organisme sàpiga actuar ràpid en cas de ser infectat i evitar una possible mort, tal com passava en generacions passades.

Una vacuna, per això, no està formada per un virus o un bacteri en estat natural. La majoria només són parts del patògen capaces de fer que l'organisme ja en creï les defenses. En alguns casos es tracta del patògen atenuat (adormit, incapaç de fer tan mal), però

en cap cas es posa en risc que el pacient es pugui contagiar i contraure la malaltia.

Crear una vacuna, de la mateixa manera que crear un medicament nou, comporta un procés llarg i ple d'entrebancs que els científics ja esperen trobar. És per això que moltes vegades el procés s'ha de pausar i reprendre seguint el curs de les reaccions noves que apareixen i estudien per tal que el fàrmac sigui tan segur com es pugui quan es comercialitzi.

Com sempre, davant qualsevol dubte o inseguretat, com que es tracta d'un tema complex, cal preguntar a metges, farmacèutics o personal sanitari qualificat i aclarir-los.

Maria Casanellas Casanovas

Farmacèutica, núm. Col. (COF Lleida) 1015
mcasanellas@cofllleida.cat

bacteriana, només trobem medicaments capaços de pal·liar els símptomes que produeix una infecció vírica. Per tant, serà el propi sistema immunitari de la persona infectada qui haurà de ser capaç de combatre aquest virus amb l'ajuda d'antipirètics o antiinflamatoris, entre altres.

És aquí on entra el paper de la vacuna. Una vacuna no és més que un entrenament que fem a l'organisme per preparar-lo per una possible infecció greu (mortal). Quan una persona s'infecta d'un patògen (un virus, un bacteri, etc.), el sistema immunitari desenvolupa el que s'anomena **immunitat innata** (els macròfags i els neutròfils). Aquesta és la que tenim des que naixem, no és específica del causant de la infecció, simplement és la primera resposta de defensa que fa el cos.

A partir d'aquí tenim la **immunitat adaptativa**, que

EN UN MOMENT, TOT VA CANVIAR

Experiència amb l'ansietat

El tabú en el món de la psicologia continua estant present a les nostres vides, per la por a ser etiquetats o etiquetades. És per això que avui us vull compartir la meva experiència amb l'ansietat per donar visibilitat a com la part mental pot afectar el nostre dia a dia. No cal tenir un trastorn diagnosticat perquè la nostra ment ens jugui una mala passada.

Quan era petita i anàvem a la piscina o a la platja, em passava tota l'estona a l'aigua, era com un peix. M'agradava nedar, capbussar-me, jugar a aguantar la respiració sota l'aigua, simular que estava en una competició de sincronitzada... Un dia, se'm va presentar l'oportunitat de practicar busseig. No m'ho vaig pensar dues vegades.

Quan em van carregar la bombona d'oxigen a l'esquena, jo estava contenta, nerviosa perquè era una situació nova per a mi, però amb moltes ganes. Mentre ens endinsàvem cap a dins la platja, la meua cara era de felicitat. Però a mesura que anava entrant i el monitor ens anava explicant coses pràctiques que hauríem de tenir en compte quan fóssim al fons del mar, els meus nervis van començar a augmentar, els músculs se'm tensaven, el cor va començar a bategar més ràpid, la bombona d'oxigen cada vegada pesava més, fins que vaig començar a respirar de forma accelerada i a notar que em faltava l'aire. El monitor insistia en què em tranquil·lités, que era fàcil, però la meua ment només pensava en: com respiraré sota l'aigua? I si em quedo sense aire? I si no sé fer anar la bombona i moro ofegada? I si em quedo enganxada dins una cova? I com aquests, un seguit de pensaments catastròfics més. Finalment, vist que alguna cosa no anava bé dins meu,

el monitor em va ajudar a sortir de l'aigua. Quan estava caminant per l'arena no podia respirar, estava angoixada i no podia parar de plorar, les cames em pesaven i el cor semblava que em sortís del neoprè. Un cop vaig arribar al lloc on hi havia els meus pares, em van ajudar a treure'm la bombona d'oxigen de l'esquena i allà es va acabar tot. El meu cos va tornar al seu estat de calma i la respiració va tornar al seu estat natural.

Mai havia viscut res de similar, aquell dia vaig patir una crisi d'ansietat i a dia d'avui encara en pateixo les conseqüències. Quan estic en llocs petits i tancats o quan tinc el cap dins l'aigua, noto com em falta la respiració i el cor se m'accelera. Fa un any vaig decidir posar-li remei i fer front a les meves pors (anticipades). Gràcies a la psicologia he après a gestionar-ho i, potser sí que evitaré esports com l'espeleologia, però ja puc tornar a nedar amb calma i gaudint de l'aigua com abans.

I tu, has passat per una situació similar? Si ho vols compartir amb mi, escriu-me la teua experiència a: raquel-venque@copc.cat, estaré encantada de llegir-te.

Raquel Venque Culell
Psicòloga (col.núm. 23605)

Raquel Venque
PSICÒLOGA
col. 23605

623 043 123
raquel-venque@copc.cat
www.raquelvenqueblog.wordpress.com

“TU ETS DE LLETRES”

És fals, les mates són a tot arreu

Les matemàtiques no han de suposar cap hàndicap, és a dir, un problema per la teva filla o el teu fill.

“No cal ser un heroi per dedicar-se a les matemàtiques”. Aquesta és la frase de la Clara Grima, una doctora en matemàtiques que, arran d’una conversa amb el seu fill Ventura, es dedica a divulgar les matemàtiques al públic en general (pares, nens, professors...).

Era el 2011 i el seu fill Ventura, que tenia 6 anys, li va preguntar pel símbol que hi havia a la seva camiseta: “Això és una taula o una porteria de futbol?” No era cap de les dues coses, era el número Pi (π).

Al final de la conversa el petit Ventura va concloure que “l’infinit és un invent dels matemàtics per quan es cansen de contar”.

Entre les frases més conegudes de la Clara Grima trobem aquestes ben sorprenents: “Sóc doctora en matemàtiques i no sé dividir per tres xifres ni sé calcular a mà una arrel quadrada” i “El bonic de les matemàtiques és pensar, és fer una cosa que les màquines no saben fer.” Les matemàtiques són un joc amb les seves regles i els seus reptes.

La Clara Grima ens proposa trencar amb l’estereotip que les “mates” són per homes i que les dones que ho aconsegueixen són heroïnes.

L’expressió popular “jo sóc de lletres” és falsa. Al seu darrer llibre *¡Que las matemáticas te acompañen!* (Ariel, 2018), la Clara ens demostra que hi ha un munt de si-

tuacions quotidianes on és possible trobar les matemàtiques, des d’una vacuna fins al facebook o el Fortnite. La nostra vida està rodejada de matemàtiques.

Assenyalava que el progrés d’un país depèn de com s’ensenyin les matemàtiques i, com a França, això hauria de ser un assumpte d’Estat que inclogués l’actualització de l’ensenyament de les matemàtiques.

Les “mates” no són només càlcul. El més important en les matemàtiques per al teu fill és raonar, això el portarà a resoldre el problema i a desenvolupar l’esperit crític.

Montserrat Miquel Andreu

Pedagoga (Num. Col. 0969)

www.uncopdema.cat

www.facebook.com/uncopdemaguissona

www.instagram.com/uncopdema

NOVETAT

LLEGEIX, COMPLETA
I ENGANXA'T:

B - V

El nou llibre de
Montserrat Miquel

RESERVA'L JA! Truca'ns al **666 732 422**

www.uncopdema.cat

LA COMUNICACIÓ NO VIOLENTA

Avui us vull exposar un dels millors descobriments que he tingut la sort de trobar i tastar: *Comunicació No Violenta*, de Marshall Rosenberg (granAldea editores, 2019. També en versió Kindle). Dic tastar perquè des de llavors practico aquesta nova forma de comunicar-me amb les persones que m'envolten i també la introspecció emocional que comporta aquest llenguatge. La Comunicació No Violenta (CNV) es basa en unes habilitats de llenguatge i comunicació que ens ajuden a escoltar les nostres necessitats i les de la persona que tenim al davant i respondre a les seves demandes centrant-nos en allò que percebem, sentim i volem.

La CNV consta de quatre components:

1.- El primer implica **observar sense avaluar**, ja que normalment allò que veiem i observem ho barregem amb opinions. Exemple: una avaluació seria "sempre fas el mateix, mai acabes el menjar del plat"; en canvi, una observació d'aquesta mateixa situació podria ser "cada vegada que tens vedella per menjar deixes trossets i no l'acabes".

2.- Una cop que hem après a observar sense fer valoracions ni judicis de cap mena, podem identificar i **expressar els sentiments**. Per exemple: "Em sento satisfeta quan veig que t'has acabat el menjar del plat".

3.- Quan hem pogut ampliar el nostre vocabulari emocional que ens ajuda a expressar clarament allò que sentim, podrem continuar amb el tercer component: **les necessitats** que estan darrere dels nostres sentiments. Si centrem la nostra atenció en el que necessitem i no en allò que l'altre fa malament, aconseguirem trobar la manera de satisfer les necessitats de les dues parts. Per exemple: Enlloc de dir: "Em fas enfadar quan no reculls les joguines", expressar: "Em sento irritada quan les joguines estan tirades pel terra, perquè no vull que et facis mal si les xafes i caus i tampoc no m'agradaria que es trenquessin".

4.- Després d'observar sense analitzar, expressar allò que sento sense criticar i identificar la necessitat que hi ha sota la meva emoció, ens falta **demanar allò que pot satisfer la meva necessitat**. Hem de demanar el que volem enlloc del que no volem que faci. Evitem confusions i males interpretacions. Recordeu que els infants només perceben la part afirmativa de la petició. En comptes de dir "m'agradaria que no siguis tant desendreçat", manifestar: "m'agradaria que cada vegada que acabis de jugar, desis la joguina a la seva capsa".

Això només és una pinzellada, per aprofundir i obtenir més informació no dubteu en contactar amb mi.

Vanesa Pérez
Psicòloga
col. 26476

Acompanyament psicològic a infants,
adolescents i famílies

Especialització en trastorns del
desenvolupament
Atenció a la diversitat funcional

vanesa-perez@copc.cat
699038055
psicologainfantil341164141.wordpress.com

Vanesa Pérez
Psicòloga (Col. núm. 26476)

LA CUINA DEL LLOBREGÓS

Dolors Casanovas Muñoz, de la Masquita de Biosca

Ester Closa. - La Dolors va néixer a Sabadell, va viure a Barberà del Vallès i als 5 anys va anar a viure a l'Eixample de Barcelona, la ciutat que l'ha vist créixer. També va viure uns mesos a Sant Quirze del Vallès, però ben aviat va conèixer el Jesús, i l'amor la va portar a la Masquita de Biosca, ben lluny de l'àrea metropolitana on sempre havia viscut.

Des que viu a Biosca, ha treballat en diferents àmbits: des d'ajudant de cambrera a peixatera.

També ha fet d'administrativa al Consell Comarcal i actualment treballa d'atenció al ciutadà a l'Ajuntament de Guissona.

I és que la Dolors és una persona molt activa i alegre! Li encanta la costura i el punt de creu. També li agraden molt les manualitats, la restauració de mobles, ballar i cuinar. No para mai quieta!

Avui ens ha preparat una recepta deliciosa, senzilla, de proximitat i de temporada. Què més podem demanar?

TORRADES DE FIGUES AMB FORMATGE

Ingredients:

- Pa de barra. Es pot fer amb diferents tipus de pa. Avui la Dolors ha escollit dos pans diferents: un d'espelta i llavors de sèsam i un altre de panís i pipes.
- Figues.
- Formatge de crema. En funció dels vostres gustos podeu escollir formatge brie, de cabra o tipus "Philadèlfia".
- Mel.
- Oli d'oliva.
- Sal en escames o sal gruixuda.
- Fulles fresques de farigola.

Preparació

- 1) Tallem el pa en llesques.
- 2) Escalfem el forn, i quan estigui calent l'apaguem. Hi posem les llesques de pa perquè agafi el cruixent però no es torri. (Aquest petit truc li va explicar la noia del Forn Carlos de Guissona i queda boníssim!)
- 3) Posem el formatge sobre les llesques.
- 4) Tallem les figues a rodanxes i les posem sobre el formatge.
- 5) En un bol, barregem l'oli d'oliva i la mel i ho tirem sobre les figues per amanir-les.
- 6) Afegim un polsim de sal i unes fulletes de farigola per decorar.
- 7) A gaudir!

SERVEIS AGRARIS RIUS S.L.

Avinguda Santuari 3
25215 **Sant Ramon** (Lleida)

639 338 314
639 338 315

**SERVEI
A DOMICILI**

www.serveisagrarisrius.com

VENDA DE:

**CARBÓ PER
A CALEFACCIÓ**

**CARBÓ VEGETAL
PER A BARBACOES**

**CLAFOLL D'AMETLLA
SENCER I TRITURAT**

PÈL·LET

PINYOL D'OLIVA

**LLENYA SECA
D'ALZINA, AMETLLER,
ROURE I OLIVERA**

 a granel en big-bags en sacs

TE'L PORTEM A CASA

639 338 315

639 338 314

SERVEIS AGRARIS RIUS S.L.

Avinguda Santuari 3
25215 **Sant Ramon** (Lleida)

www.serveisagrarisrius.com

**Venda d'oli d'oliva verge extra
de diferents varietats de
Catalunya i d'altres zones
productores d'àmbit nacional:**

- Denominació d'Origen
- Verd "Premium"
- Gran selecció
- Ecològic
- Extracció en fred
- Filtrat i sense filtrar
- Producció integrada
- Sabor afruitat suau i intens

Formats:

- Garrafes PET de 5 L i 2 L
- Llaunes de 5 L i 2,5 L
- Botella de vidre de 0,5 L

SUDOKU... I MÉS

A càrrec d'Antònia Balagué

					8	6		
3					9			
5	1					9		4
	5	8		7	6	3		
	4	3	5	8				
	6			2		7		
	2		3		5			8
			7			2	5	
			8	6	2		3	

SOLUCIONS: pàgina 54

El SUDOKU consta de 81 caselles distribuïdes en 9 fileres i 9 columnes dividides en àrees de 3x3. Cal omplir les cel·les buides amb els números de l'1 al 9, sense repetir-ne cap a cap filera, ni a cap columna, ni a cap quadrat de 3x3.

FOLKLORE DE CATALUNYA, REFRANYS CURTS

- * Diner fa bé, diner fa mal, diner fa caure l'home en pecat mortal.
- * Qui mal fa, mal pensa.
- * Qui no vulgui pols, que no vagi a l'era.
- * Després d'una pujada, ve una baixada.
- * Tots els camins van a Roma.
- * L'oli d'oliva tot mal esquiva.
- * Si vols l'all fi, sembra'l per Sant Martí.
- * Vent de mar sobre gelada, pluja o ventada.
- * Tres dies de gelada, aigua assegurada.
- * Qui fa un cove fa un cistell.
- * Pecat amagat és mig perdonat.
- * S'atrapa abans un mentider que un coix.
- * El tren d'Olot surt quan vol i arriba quan pot.
- * Si l'ase du picarol, la somera també en vol.

ENDEVINALLA

Tinc una força tan estranya que no n'hi ha cap més com jo. Puc dur una càrrega de llenya però no puc dur un perdigó.

ACUDIT

En un bar de Barcelona:
 -Me cobra, por favor?
 -Seran dotze euros, si us plau.
 -No entiendo el catalán.
 -Ah, perdó: serán quince euros.
 -Pero qué dice Usted? No eran doce?
 -Ai, collons... Perdón: Cojones!!!

També a Barcelona, anava passejant el Miguel Ángel Revilla i va veure uns nens jugant.

-Hola, guapos. Me podéis contestar a una pregunta? Cual es vuestra nacionalidad?
 -Catalans! -van dir els minyons de seguida.
 -Cómo puede ser que seais catalanes si nacisteis en España?

I un dels dos nens li contesta:
 -Tiu, a veure... si un lleó neix en una granja de porcs, és un porc o què? No, oi? Doncs ja està.

"A Torà, a l'espitllera o al fossar"

(DITA que, segons Joan Amades en els 'Refranys personals', dins *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya (BCEC)*, núms. 504 a 511 (maig a desembre del 1937), fa referència al que, en la Guerra de Successió, van fer els veïns del poble per defensar-se de l'enemic. Resistien darrera espitlleres que havien construït a les cases i, si sortien a fora, eren morts sense pietat. Així que, valents, no contemplaven cap opció de rendició: o espitllera o fossar.

LA PATERNITAT

Fa cosa d'un mes que ha arribat a casa un nou complement a la família, i no em refereixo a la mascareta anticovid, sinó a un preciós nen de 4 kg. De fet, podríem dir que és igual que tenir una mascareta: l'has de portar sempre amb tu, a vegades molesta i si no ho rentes fa pudor. Des de que el nen és a casa m'ha canviat la vida. Abans érem dos i ara som quatre: la meva xicota i jo, el nen i la meva sogra. En aquests moments jo dec estar a la posició 7 en l'escala de prioritats. Heu de pensar que a casa abans feia olor de lavanda, un ambientador molt eficaç del súper de sota i ara fa una olor de barreja entre llet descremada i iogurt fermentat. I si només fos la olor...! La meua vida ha canviat tant que abans dormia tot el que volia i ara dormo tot el que ell vol. Pel meu gust plora massa, sobretot per les nits. L'altre dia, el veí del 2n 1a em va enviar un anònim amenaçant-me *"Por favor que se calle el niño, o hago sardinas toda la semana!!!"*. Es veu que el nen té un radar incorporat i detecta quan estic a punt d'agafar el son o tinc el plat de macarrons sobre la taula per plorar desconsoladament. A vegades, penso que és del CNI i que em té el telèfon i l'intercomunicador punxat.

Una altra cosa que m'ha canviat és la percepció del temps. Abans només mirava el rellotge per saber a quina hora jugava el Barça. Ara el miro cada 2-3 hores per saber quan li toca menjar. I us he de dir que menja més que el jurat de Masterchef. Hem acabat les existències de llet de la farmàcia de sota casa. Ara entenc perquè el farmacèutic em va abraçar i es va alegrar tant el dia que vaig ser pare. Entre el gasto de llet, bolquers, termòmetres... li hem pagat les vacances a la Costa Brava, al paio.

Després de menjar, toca el rotet. Fer el rotet és tot un ritual digne de ser vist. Me'l poso a sobre l'espatlla i començo a caminar pel pis, amunt i avall, fins que el deixa anar. En alguns casos és un rotot, perquè fa tremolar les copes de cristall de la vitrina del menjador. L'altre dia, el veí del 2n 1a em va enviar un anònim amenaçant-me *"Por favor para ya con los eruptos que se me va la señal wifi"*. A mi això del rotet em sembla una contradicció educacional, perquè ara fa gràcia però d'aquí uns anys si el nen se'l tira enmig d'un funeral, no li farà gràcia ni al propi difunt.

Clar, si no fa el rotet el nen tindrà còlics. A veure com puc definir còlic perquè ho entengui tothom... Vindrien a ser una sèrie de gasos que els nens tenen a la panxa i els fa molt mal, més o menys, el mateix mal que cada gol del Bayern de Munich li va fer al Barça a la passada Champions. Jo tinc un amic que li van sortir 8 úlceres. Ara s'ha fet del Girona.

Un altre canvi és que abans no em mirava ni la meua pròpia caca i ara no paro de mirar les seves caques. Es

veu que són molt importants perquè ens dona informació sobre l'estat de salut del nen. La primera caca és diu Meconi. (Sí, sembla el nom d'un dermatòleg: "Aquests grans de pus me'ls va treure el doctor Meconi de la Dexeus"). El meconi és totalment negre, igual que quan vas de ventre després de menjar arròs negre. Després, les caques passen a ser verdes, i finalment, es queden en color groc mostassa. (Ja no compro mostassa). Sempre que el nen caga, em poso el bolquer a l'altura de la vista i, au! a investigar la tonalitat de color que té. Semblo el Xavi Verdaguer: "Avui l'ha feta groga tirant a verd pistatxo, trucaré al 061 per si de cas". Avui en dia tot és més complicat, abans era més fàcil perquè tot era en blanc i negre.

I per últim, el tema bolquers. Han entrat a casa sense avisar i s'han convertit en el producte estrella de la casa. Abans que nasqués aquest honor el tenia el quetxup. Continuarà comentant la jugada però el nen s'ha cagat, ja us diré de quin color és.

LLIBRES

RECOMANATS

Dani Vidal

Cicatriz. 40 días en una UCI neonatal

Rubén Gimeno Tortosa

104 pàgines

Autoeditat (2020)

Rubén Gimeno Tortosa és docent, jurista i escriptor. Ha col·laborat com a redactor en diversos mitjans de comunicació i ha guanyat premis literaris. Ha escrit el guió i ha dibuixat les il·lustracions d'aquesta novel·la gràfica, "Cicatriz", que es basa en la seva experiència personal.

La seva parella, la toranesa Montse Torné, va tenir un "embaràs normal i corrent, sense sorpreses ni males notícies, ple de bellesa i expectativa". Posteriorment, al part, al cap de poc del naixement de la seva filla, la Clàudia, va passar un fet inesperat. La Clàudia va tenir un col·lapse greu que va requerir el seu ingrés a la UCI.

La novel·la relata els 40 dies que van

passar a l'UCI de l'Hospital Sant Joan de Déu, a Barcelona. Alterna els textos, escrits en majúscules, amb il·lustracions, algunes realistes i d'altres més abstractes. És en blanc i negre, amb molt predomini de la foscor, atesa la gravetat dels fets que tracta.

Descriu, d'una manera molt detallada, el calvari que passen aquests 40 dies. Parla de les intervencions, els tractaments, l'atenció mèdica... Tot explicat amb molt rigor i sense obviar cap informació.

El relat acaba de la millor manera, la recuperació de la Clàudia. Rep l'alta hospitalària i va cap a casa amb la cicatriu abdominal com a única seqüela. D'aquí ve el nom del llibre, que és també un missatge a l'esperança i la vida.

Podeu ampliar la informació i comprar el llibre a la web www.cicatrizcomic.com, també a la llibreria de Torà. Els beneficis es donen a l'Hospital Sant Joan de Déu.

Jordi Clavier

Fuster ebenista

Mobles a mida, portes, parquet, sostres, finestres i revestiment de parets.
Persianes, mosquiteres de tot tipus i reparacions...

Treballs a tota la comarca

649 029 827

Massoteres

info@fusteriaclavier.com
www.fusteriaclavier.com

CEREALS I LLAVORSTORRA, S.L.

C/. Palouet, s/n
25750 TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 433 - 973 473 372
Fax. 973 473 572

FUTBOL

Crisi i esperança al CF Torà

La crisi que està passant el CF Torà, de la qual n'hem parlat ja en aquesta revista, va provocar una campanya a les xarxes socials a favor de la continuïtat del club en un moment en què la falta d'adequació i manteniment del camp municipal de les Padrisses, la falta de jugadors que volguessin arriscar-se a jugar en males condicions, la situació també econòmica, feien preveure el final d'un Club centenari, precisament en l'any de complir els 100 anys de la seva fundació.

El poder de les xarxes socials (Instagram, Facebook, WhatsApp i totes les que estan a l'abast de tothom) és tant, que el que no passa en un any passa en un instant. La reacció ha estat positiva i de moment la situació tan complicada s'ha convertit en esperança gràcies a l'esforç i crida dels jugadors. La gent de l'entorn s'ha implicat com mai i de moment ja hi ha disponibles una vintena de jugadors, que han començat a entrenar al Camp de les Pedrisses, amb les precaucions de no fer-se mal per l'estat del terreny de joc.

Com a exemple de reacció a la campanya, un jugador del Guissona va escriure esperonant als del Torà: "Jo entenc que les circumstàncies no són les millors, i que segurament tot podria estar en millors condicions, però si la gent del poble no feu un esforç per fer un equipet i aguantar la categoria un any més, això costarà molt d'aixecar. Vindran temps millors i gent amb ganes de tornar a muntar les coses com Déu mana, però vist com està anant tot aquest 2020 no podem demanar gran cosa, penso jo. Totes les opinions són respectables, jo només vull dir que si voleu futbol al vostre poble, toca passar un any complicat i sacrificat."

Moltes gràcies a tothom i a veure si entre tots podem fer moure a les institucions perquè també s'hi impliquin.

Antoni Pinós i Vall

SERVEIS FUNERARIS DE TORÀ, BIOSCA I SANAÛJA

FUNERÀRIA MONTANER DE CALAF

SERVEI PERMANENT 24 HORES

C/ La Sort, nº 1 CALAF tel. 938698548 - 938698491 - 938680011

REPRESENTANT A TORÀ

LLUÍS SOLÉ MONTAÑA i TERESA MIRASÓ PASCUET

C/ Sant Gil nº 1, 2on, 4ª edifici Molí. Torà telf 699373274

REPRESENTANT A BIOSCA I SANAÛJA

ANTONI PARRA LÓPEZ

C/ Vilas s/n. Sanaüja tel. 973476078 - 679483950

FLECA PASTISSERIA

PERETÓ

Major, 2

Tel. 973 476 018

SANAÛJA

Plaça de la Creu

TORÀ

UNA FOTO PER RECORDAR...

FOTO ARXIU CAL SANGRA

Ivorra, tardor de 1992

Fermí Manteca.- Un dia, vam decidir plantar pins a la feixa per sobre de les fonts de Santa Maria. L'Ajuntament va proporcionar plançons i un grup de joves i nens del poble ens vam posar mans a l'obra. Ens hi vam trobar un matí i amb l'ajuda de l'alcalde Ramon Castells, del Francesc Cepero i d'altres del poble, van plantar molts pins en aquella feixa i altres encara a la part esquerra del Santuari. Amb una cuba, els vam regar i vam posar reg gota a gota fins que arrellessin els arbres. Molts hi van arrelar i van començar a créixer.

El resultat va ser: primer, que ens ho vam passar molt bé; segon, que ens vam conscienciar de la importància d'aprofitar feixes pràcticament improductives, i tercer, que hores d'ara hi ha un bosquet de pins que fa goig de veure'l.

Qui són?

D'esquerra a dreta:

- Josep Petit
- Carles Meix
- Marta Montané
- David Castells
- Anna Gené
- Laia Gené
- Jordi Ribalta
- Fermí Manteca

Solucions de la pàg... 50

Sudoku

4	9	2	1	5	7	8	6	3
3	8	6	2	4	9	5	1	7
5	1	7	6	3	8	9	2	4
2	5	8	9	7	6	3	4	1
7	4	3	5	8	1	6	9	2
9	6	1	4	2	3	7	8	5
6	2	4	3	9	5	1	7	8
8	3	9	7	1	4	2	5	6
1	7	5	8	6	2	4	3	9

Endevinalla
El riu

Nou servei a Torà

FIBRA + TELÈFON FIX

des de

20

€/mes

Amb IVA inclòs!

900 899 030 / info@bonarea-telecom.com / bonarea-telecom.com

bonArea
TELECOM

fibra

JOLONCH MATILLAS, C.B.

CENTRE COMERCIAL

C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

GRUP **GAMMA Vilamú**

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ · TALLER DE MARBRE

Hostal Jaumet

Més de 100 anys fent cuina casolana

Fundat el 1890

Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
Tel. 973 473 077
Fax 973 473 081
25750 - TORÀ (Lleida)
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

- REPARACIÓ GENERAL
- GRUA PERMANENT
- TAXI

Taller

TORANÈS
d'A. FERRER

COMPRA I VENDA DE VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ

Ctra. Andorra S/N Tels.: 973 473 080 - 607 559 909
25750 TORÀ (Lleida)

"Maqi"

www.casamagi.com

Botiga i venda online

CARN DE PASTURA

EMBOTITS ARTESANALS

PRODUCTES ELABORATS

Ara,
Casa Maqi
entra a
casa teva

I t'ho portem
a casa!

Plaça de la Creu, 7 - TORÀ, Tel. 973 473 051 - info@casamagi.com

MASCULÍ ~ FEMENÍ ~ INFANTIL

C/ Notari Josep Faus, 5 Tel. 627970213 GUISSONA
gimnasnovaforma@hotmail.com www.gimnasnovaforma.com

30 anys
cuidant el
vostr**e**star!

☞ Sense matrícula!

☞ Obrim els dissabtes al matí.

☞ Inici de les activitats a l'octubre.

☞ Massatges terapèutics, acupuntura i reflexoteràpia.